

UNIVERSITAS

Norges største studentavis

utgave 18, årgang 76

www.universitas.no

torsdag 18. august 2022

– Hele samfunnet har kjøpt en forestilling om at det å studere er å være fattig

Kommentar s. 2-3

HARD KAMP OM STUDENTBOLIGENE:

Hans Anders må pendle fra Tønsberg til Oslo

Nyhet s. 8-9

CHATEAU NEUF TROSSER MARKEDET:

HOLDER STUDENT- PILSEN BILLIG

Nyhet s. 8-9

KRIGEN I UKRAINA:

FRA STUDENT TIL SOLDAT

Utenriks s. 18-19

Kultur s. 22-26

TEK
NISK
MUSEUM

Vi er med på Studentslippet 2022

GRATIS for alle studenter

3.-9. september

Kjelsåsveien 143, Oslo

NORSK TEKNISK MUSEUM / OSLO VITENSENTER / NASJONALT MEDISINSK MUSEUM

SE HER

Foto: NTM Lars Opstad

MENINGER

Redaktør: Guro Aasaaren
endreaas@gmail.com 466 74 942

Nyhetsredaktør: Saga Eine Jonsson Hoff
eline.jonsson.hoff@gmail.com 980 82 334

Fotosjef: Charlotte Førde Skomsøy

Desksjef: Sofie Martesdatter Granberg

Nettredaktør: Aurora Djupvik Archer

Følg oss

www.universitas.no

facebook.com/UniversitasOslo

twitter: @universitas_no

instagram: universitas_offisiell

Tips oss

tips@universitas.no

Leder

Hjelp, jeg er student i Oslo!

Studenttilværelsen i Oslo kan være nydelig, eller helt forjævelig. Særlig om du er ny i byen. Er du heldig kan du ende opp med et minne om studietiden som de beste årene i ditt liv, og i verste fall kan du ende opp blant de 31 prosentene av studentene som oppgir at de har få eller ingen venner på sitt studiested.

Problemet ligger i at studentbyen Oslo ikke er akkurat det: En studentby. Du har kanskje hørt om hyblene på Samfundet i Trondheim, eller oppslukende debatt-kvelder på Kvarteret i Bergen? Sånt driver vi ikke med i Oslo. Her får du ikke mer moro enn du lager sjøl.

Riktignok har vi et eget studenthus, Chateau Neuf, men et besøk dit en fredagskveld er et sørgelig skue. De aktive der koser seg, og mangt et kjent fjes kan fortelle at det var nettopp der de hadde sine beste år. Men studentmassen? Den finner du spredt utover byen.

Dere skal likevel ikke fortvile. Oslo er en stor by, og noen ganger, hvis du myser litt, kan den til og med se ut som en ekte storby. Oslo har tilbud som tilfredsstillende de fleste interesser, men de må du oppsøke selv. Oslo har rett og slett ikke et definert studentmiljø. Men hvor er studentmassen da? Jo, de er på jobben. Står i kassa på Rema 1000, selger kaffe på Godt

Her får du ikke mer moro enn du lager sjøl

Brød, selger elektronikk til rike onkler på Elkjøp, eller taper pils til øl-tørste sjeler på Crow bar & bryggeri. Slenger innom studiestedet når man har tid. Det er rett og slett hinsides dyrt å bo og leve i Oslo.

Vi står nå i en situasjon hvor vi har langt dårligere kjøpekraft enn foreldrene våre. Leiemarkedet har gått bananas, studiestøtta er fortsatt like lav og konsumprisindeksen (KPI) steg 6,3 prosent fra juni 2021 til juni 2022. ALT virker som det har blitt dyrere.

Det er kanskje ikke så ufattelig merkelig at Oslos campuser ikke yrer av liv. Oslo-studenter har rett og slett ikke tid til å være ordentlige studenter.

For alles del hadde det vært fint om regjeringen begynte å si noe annet enn at «vi ser positivt på at studenter får viktig erfaring på arbeidsmarkedet og blir bedre rustet for arbeidslivet som venter etter studiene. Utdanningsstøtten er lagt opp slik at den gir studentene muligheten til å arbeide ved siden av studiene», som statssekretær for Kunnskapsdepartementet Oddmund Løkensgard Hoel lirt av seg. Snakk til oss når det å jobbe ved siden av studiene blir et frivillig valg, og ikke en nødvendighet for å overleve.

(nesten) HookeNekt

Vi noterer oss at UiO og Oslomet mener at de ikke har hookeforbud, men kan melde at på grunn av maktforholdet er det likevel ikke greit for en fadder å dra hjem med en ny student. Vi har selvfølgelig tatt et tydelig redaksjonelt standpunkt for hooking, som seg hør og bør for en studentavis. Det er på tide å slå et slag for god og tilfeldig sex – for de som liker det. Løsningen er ikke å forby all seksuell omgang i en uke, men å lære faddere, som alle andre, å ikke seksuelt trakassere.

Et lite OBS til slutt: Er du innflytter og føler deg litt for kul for fadderuka? Ikke vær det. Aldri er det så lett å få seg venner som nå. God fadderuke!

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden SiO. Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale, oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: Jone Trønvåg
j.v.tronvag@universitas.no 91 57 39 67

Annonseansvarlig: Geir Dorp
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadresse: Moltke Moes vei 33

Post: Boks 89 Blindern, 0314 Oslo

Epost: universitas@universitas.no

Norske studenter har knapt penger til rep og en stol å stå på.

Har du råd til vår fattigdom, Jonas?

Fattigdom

Daniel Hesby Hansen,
journalist i Universitas

Jonas (23) måtte flytte ut da leia økte (NRK), Ina Helen (19) har jobbet hele sommer for å ha råd til å studere i Oslo (Dagsavisen), og 13.000 står i kø for studentbolig (VG). «Ein god studiestad, ein trygg økonomi og ein rimeleg stad å bu er svært viktig for læringa og livskvaliteten til studentane» låt det fra dagens regjering da den tiltrådte, men på ett år har både leie- og matprisene økt med ti prosent. Studiestøtten økte derimot med usle to prosent dette studieåret.

Men dette vet vi jo allerede. Mer interessant er det å spørre seg hva som venter i andre enden, når støvet etter de høye leieprisene, den lave studiestøtten, de slitsomme deltidsjobbene og de høye prestasjonskravene har lagt seg. «Studentenes helse- og trivselsundersøkelse» (SHoT) fra 2021 og 2018 forteller oss at tre av ti studenter ofte eller av og til har problemer med løpende utgifter, og at fire av ti ville hatt problemer med en uforutsett utgift på 5000 kr – men også at bare tre av ti opplever god livskvalitet, at nesten halvparten sliter med psykiske plager, og at én av fem har hatt selvmordstanker.

Hvor lenge kan man rettferdiggjøre fattigdom med studentromantikk?

Dessuten oppfyller fire av ti de formelle kriteriene for en insomnia-diagnose (sovnforstyrrelse).

Dette gir mening hvis vi ser til psykologisk forskning. Et mangfold av studier tyder på at dårlig økonomi – og spesielt forbruksgjeld – kan lede til psykiske plager, som igjen sannsynliggjør ytterligere økonomiske problemer – en negativ spiral. Når andre studier sannsynliggjør at uhandterlig gjeld øker sjansen for selvmord, bør det være dypt urovekkende at flere studenter tyr til kredittkort og forbrukslån

for å finansiere studenttilværelsen. Tidligere i år skrev Universitas om Hege (28), som havnet i en gjeldsspiral da delvis uførdet, høy leie og tilfeldigheter fikk henne og samboeren til å falle for kredittkortenes fagre lovnader. Ifølge en undersøkelse utført av Norstat på vegne av Danske Bank, er hun ikke alene – 25 prosent av studenter har tatt opp slike typer lån.

Det virker som om hele samfunnet – kanskje også studentene – har kjøpt en forestilling om at en del av det å studere er å være fattig. Vi raver bekymringsløst rundt på Blindern i underlige klær, med en boks Seidel i den ene hånda og bøker vi er for unge til å forstå i den andre, og livnærer oss på luft, kjærlighet, klamydia og snørrohovne sitater. Vi som faktisk studerer vet at dette bare er delvis sant.

Men hvor lenge kan man rettferdiggjøre faktisk

Arkivaren

Historiske skråblikk av
Sofie «Falkeblikk» Flydal

Hele HF barberes

Budsjettkutt er et stadig tilbakevendende tema i Universitas. I 1983 kunne bilaget melde at HF var utsatt for kutt - med den passende tittelen «HF barberes». Vi støtter ikke akademiske pengekkutt, men litt kutt av tuster på det humanistiske fakultet hadde ikke skadet. La oss starte kampanjen «Hele HF barberes», så får vi kanskje endelig litt kontroll på dette hårete fakultetet. Tro oss, dere gjør dere selv en tjeneste!

Universitas nummer 9, 1983

Muligens verdens første skriftlige

undervannsintervju

I 2006 ble Universitas med OSI dykking i et dybdeintervju under overflaten. Den utsendte fra avisen hadde med seg en plastikkplate og IKEA-blyant på 17.6 meters dyp for å gjennomføre intervjuet. «– Kaldt? – Litt.» og «– Mye dykking?» er blant de korte spørsmålene som får plass på plastplaten før reporter og dykker kommer seg opp til overflaten igjen. Ellers fikk Universitas med seg at det «skal være litt kinky» med trange våttrakter...

Universitas 16.08.2006

ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

fattigdom med studentromantikk? Og hva med studentene som har forpliktelser – hva med barn som vokser opp på lånekassa-budsjett? De negative konsekvensene av å vokse opp i fattigdom er veldokumenterte, og på tross av blivende akademikerforeldre skal det mye til at treåringen forstår forskjellen på permanent og midlertidig fattigdom.

Studiestøtte er politikk: I 2003 utgjorde lånekassestøtten omtrent 34 prosent av en gjennomsnittlig norsk lønn. Nå utgjør den noe rundt 21 prosent. Alle skjønner at dette er dårlig økonomi for studentene, men mon tro om det ikke er det for samfunnet også? Se på SHoT-statistikken for psykisk helse ovenfor. Køene for å få behandling for

psykiske vondter strekker seg allerede rundt hjørnet på lokalet, og kanskje er dårlige økonomiske kår for studentene en av mange årsaker til at det er slik. Det er et vanskelig regnestykke, men det er verdt å tenke tanken at pengene samfunnet sparer på lav studiestøtte må betales tilbake med renter når regnskapet gjøres opp. De som dropper ut. De som havner på NAV. De som klarer å fortsette studere eller jobbe, men som trenger terapi underveis. Hele Stortinget er enige om å satse på psykisk helse, spesielt for unge. Men hva hvis man hadde snudd alt dette på hodet, og heller forsøkt å ta problemene ved roten?

Jonas Gahr Støre er Norges mest profilerte brannmann. Når det brenner i strømmåleren, gir han oss strømstipend,

og når det brenner i hodet gir han oss (forhåpentligvis) psykolog. Hvis matvareprisene skyter i været får vi kanskje matstipend, og hvis leiemarkedet blir enda mer urimelig, inngår kanskje regjeringen en avtale med Thon. Det er en bragd å rekke å slukke alle brannene før de utarter, men ville det ikke vært bedre – og kanskje billigere – å brannsikre huset?

Det vi vet om studenters levekår og psykiske helse, bør få brannalarmen til å gå hos både Storting og regjering. Nå må Støre, Borten Moe og gjengen skli ned glidestangen og hoppe i bilen, for – sagt med dagens sjargong – så har vi en stipendkrise.

debatt@universitas.no

Øyeblikket

av Saga Eline Jonsson Hoff

Sensommer: Og vi seiler mot høsten med vinden i ræva.

UNIVERSITAS

TIPS OSS:

tips@universitas.no

UTTEGNERE:

Ingeborg Aure
Mina Wikeby
Sivert Bjelland Sevattal
Sofie Martesdatter Granberg

DESKJOURNALIST:

Åsne Hansteen
Sofie Kristine Flydal

KORREKTURSJEF:

Oscar Grimstad

Universitas støttes av Velferdstinget,
som står uten redaksjonelt ansvar.

nyhetsredaktør: **Saga Eline Jonsson Hoff**

eline.jonsson.hoff@gmail.com 980 81 334

NYHET

Tre av ti studenter sliter

Verre enn nokon gang: Statistisk sentralbyrå (SSB) har no gjennomført si første levekårsundersøking sidan 2010, melder universitets- og høgskoleavisa Khrono. Undersøkinga viser at situasjonen er mykje verre enn sist: I 2010 svarte 89 prosent at dei hadde god helse

– og no er tallet nede i 69 prosent, eit fall på 20 prosentpoeng. 3 av 10 studenter i 2021 meldte at dei var tilfreds med livet, og aleinbuande er “spesielt utsett”. Leiar i Norsk studentorganisasjon (NSO) Maika Maria Godal Dam peikar på at studentar arbeider meir,

har mindre tid til å studere og mindre tid til å ta vare på eiga helse. Studentleiaren meiner dette er uakseptabelt, og maner politikarane til å ta større og sterkere grep for å betre helsa til studentane. *HN*

Studiestøtte til besvæ

Polina (21) studerer på fulltid med kun et stipend på 3515 kroner i ryggen. Rødt og NSO har ambisjoner om høyere studiestøtte.

Studentlån

tekst Aurora Djupvik Archer
foto Charlotte Førde Skomsøy

– Lån gir en negativ påvirkning på den mentale helsa, og jeg blir mer stressa av det.

Det sier samfunnsøkonomistudenten Polina Malinina (21). Siden hun begynte å studere, har hun levd på 3515 i studiestøtte fra Lånekassen, for å få minst mulig lån. For å få det til å gå rundt jobber hun 60 timer i måneden i en klesbutikk.

Fram til hun fikk seg jobb, fikk hun hjelp fra foreldrene til å betale husleia for studentboligen på Sogn studentby.

Malinina ønsker å kjøpe seg bolig i Oslo en dag. Derfor tar hun så lite studielån som mulig.

– Jeg prøver å klare meg og skape en bedre framtid for meg selv. At jeg da i tillegg skal skylde noen noe etter å ha fullført utdanningen, synes jeg er sinnsykt å tenke på, sier Malinina.

Hun merker at vennene og medstudentene hennes er frustrerte.

– Spesielt de som bor privat. Det er et misforhold mellom dagens inflasjon og den lave studiestøtta.

Med nye prisøkningen ligger leia for studentboligen hennes på Sogn studentby nå på 5000 kroner.

– Jeg blir litt irritert fordi jeg bor i kvartett, jeg deler både bad og kjøkken, og jeg bor utenfor Ring 3. Stipendet dekker ikke engang det som skal være et av de billigste alternativene.

Høyre foreslår mer lån

Malinina har regnet ut at hun trenger cirka 16 000 kroner i måneden for å klare seg godt på egenhånd.

Likevel hender det at hun må spørre foreldrene om hjelp mot slutten av måneden, til for eksempel månedskort til kollektivtransport. Hun understreker at hun er heldig som har foreldre som kan bidra med en slant når det blir tynt i slutten av måneden.

Men til tross for 60 timer på deltidsjobben i måneden, merker Malinina at beløpet på sparekontoen har gått nedover.

Hektisk hverdag: Polina Malinina (21) bruker i snitt 60 timer i måneden på deltidsjobben i klesbutikken Match.

Hun får det likevel til å gå rundt. De fleste som studerer må derimot søke om maks utbetaling fra Lånekassen. Studenten som får fullt lån og stipend fra Lånekassen, får 126 357 kroner i studiestøtte i løpet av ett studieår.

Lever man bare på studiestøtta, går man i underskudd med 5 403 kroner i måneden når levekostnadene er dekket, ifølge en beregning fra Norsk studentorganisasjon (NSO).

I sommer foreslo nestleder i Høyre Henrik Asheim å tilby et lån til studentene på 40 000 kroner på toppen av studiestøtta. Til VG sa han at det kunne forebygges at studenter tok opp forbrukslån eller anskaffet seg kredittgjeld.

Det fikk studentorganisasjonene til å reagere.

NSO krever 1,5 G
Leder i NSO Maika Marie Godal Dam kritiserer at det nok en gang tilbys lån til studentene, framfor en økning av støtta.

«Vi mener at studiestøtta skal

økes og knyttes til 1,5G, noe som for i år ville vært nesten 40 000 kroner mer», skriver NSO-lederen i en e-post til Universitas.

For å sikre en økning av dagens studiestøtte jobber NSO for at det skal bli en post som prioriteres i statsbudsjettet.

«Vi har presset på at studentenes økonomiske situasjon må bli bedre i over ti år, og det kommer vi ikke til å gi oss på».

Videre mener Dam at det må gjøres kostbart for regjeringen å ikke øke studiestøtten.

Hvis den ikke økes, må politikerne akseptere at mange må bruke lengre tid på å fullføre studiene, ifølge henne.

«Da bruker vi lengre tid på å komme ut i arbeidslivet. Det er ingen tjent med».

Samfunnsøkonomistudentet Malinina er glad hun har sluppet å ta opp lån. Hun har stor medfølelse for dem som må.

– Jeg forstår forslaget til Høyre fordi det er bedre å ta opp studielån enn forbrukslån, men det er bare

Studiestøtta

- + Heltidsstudenten kan få utbetalt 126 357 kroner i lån og stipend fra Lånekassen.
- + Studiestøtta ligger i dag på 126 357 kroner for heltidsstudenten.
- + Grunnstøtta beregner grunnbeløpet (1G) i folketrygden og ligger idag på 111 477 kroner.
- + Studiestøtta utgjør i underkant av 1,2 G.
- + NSO krever at studiestøtta knyttes grunnbeløpet og knyttes til økes til 1,5 G.

Kilder: nav.no og lanekassen.no

mer lån. Man blir bare mer og mer forgjeldet, og klarer til slutt ikke å komme seg ut av det, sier hun.

Universitas skrev i februar at en av tre studenter har tatt opp kreditt for å bøte på studiestøtta.

– Det er paradoksalt at man må droppe ut av studiet for å betale for studiet, sier Malinina.

Hun tror årets statsbudsjett blir nok en skuffelse for studentene.

– Studiestøtten øker nok, men det blir ikke mye. Og det øker ingenting i forhold til den generelle prisøkningen, frykter hun.

Malinina mener det kan få konsekvenser for hvor mange som tar høyere utdanning. Hun håper regjeringen lytter til problemene til dagens studenter, og at studiestøtta justeres opp, slik at den blir tilstrekkelig til å leve av.

– Hvis ikke blir konsekvensen at folk dropper ut, fordi de går økonomisk i minus.

Hun har tillit til at studentorganisasjonene står på krava om økt studiestøtte:

– Jeg vet at Studentparlamentet ved UiO kjemper hardt for denne saken. NSO også. Jeg håper at vi får et godt resultat.

Mål om 2,5 G i Rødt

Hege Bae Nyholt leder Utdannings- og forskningskomiteen og er stortingsrepresentant for Rødt (R). Hun mener det er helt legitimt at studentene krever å ha tid til å være studenter.

Derfor har Rødt programfestet et mål om å øke studiestøtta til 2,5 G og at alle studenter skal fullstipendieres og dermed skal kunne studere uten å måtte ta opp studielån. I Rødts alternative statsbud-

sjett settes likevel kun av penger til en økning fra 1,2 til 1,3 G.

Nyholt forventer at Regjeringen legger fram et statsbudsjett med mer penger til studentene. Da blir høyere utdanning tilgjengelig for flere, mener hun.

– For at det skal gå, kan det ikke være sånn at bare de med foreldre som kan bidra, har mulighet til å studere. Eller at kun folk med god

En av fire mangler venner

Alene: Det viser ferske tall fra Studentenes helse- og trivselsundersøkelse (SHoT). Nær 60 000 studenter har besvart undersøkelsen. 41 prosent av studentene har få eller ingen venner på sitt studiested. Blant disse er det en større andel kvinner som svarte at de

hadde få eller ingen venner. Det er de yngste og eldste studentene som har færrest venner. Av alle respondene, svarte halvparten at de har nok venner. Leder av Velferdstinget i Oslo Marius Torsvoll ser på tallene med bekymring. – Tallet er altfor høyt, og

det er utrolig leit, sier han på telefon til Universitas. Torsvoll trekker linjer til studentenes trange økonomi, som krever at studenter jobber ved siden av studiet, og dermed har mindre fritid og overskudd til å bygge sosiale nettverk. Der får han støtte fra undersø-

kelsen, som viser at 26 prosent av dem som deltok i studentforeninger eller andre former for frivillighet har få eller ingen venner, sammenligna med 54 prosent for dem som ikke deltok fadderordninger. *SEJH*

er

Frykter for studentene: Polina Malinina frykter at flere dropper ut fordi de ikke har råd til å studere.

Lån gir en negativ påvirkning på den mentale helse

helse, som kan ha en deltidsjobb på Kiwi for å overleve, kan studere.

Nyholt råder studentene til å stå på krava om å bli hørt og regnet som en del av den øvrige befolkningen.

Polina Malinina, samfunnsøkonomistudent

– Det blir studentenes ansvar å jobbe for et studentdemokrati hvor studentene selv opplever at man kan være en kraft i sin egen hverdag, samtidig som det offentlige må ta mer ansvar for studentvelfer-

den, sier hun.

– Dette krever overskudd til å ta tak i sin egen hverdag. Hvis det bare handler om å holde ut studiehverdagen, blir det ikke så mye tid til overs. Økonomisk bekymring og høyt arbeidspress forsterker det, legger hun til.

Lagt opp til å jobbe ved studiet

I en e-post til Universitas skriver statssekretær i Kunnskapsdepartementet Oddmund Løkensgard Hoel at studiestøtten justeres hvert år etter forventet utvikling i konsumpriser for varer og tjenester.

«En økning i studiestøtte utover prisjustering har en betydelig kostnad som må veies opp mot andre viktige saker».

Videre skriver Hoel at de har forståelse for at det er trangt å leve av studiestøtta bare elleve måneder i året.

«Derfor er utdanningsstøtten lagt opp sånn at den gir studentene muligheten til å jobbe ved siden av studiene».

Redd for at Daddy faktisk blir pappa?

Få resept på prevensjon
innen tre timer.

Helsetjenester
for henne **Maja.no**

Krever mer seksualundervisning

Det er ikke kunnskapen det står på, men mangel på tid - mener studenter og underviser.

Seksualundervisning

tekst Armann Kippersund
foto Charlotte Førde Skomsøy

– Hvis du ikke har naturfag som fordypning, så har du så godt som ingen garantert undervisning i seksualitetsfag, sier Mia Eriksen.

Sammen med Maria Kipperberg Tollås og Synne Aarø går Eriksen fjerde året på grunnskolelærerutdanningen 1.-7. ved Oslomet. De mener mener seksualundervisningen på studiet er mangelfull, og krever nå at kunnskapsdepartementet prioriterer mer tid til spesialundervisningen på i utdanningen deres.

– Vi er ikke rustet for alt hva det innebærer å være lærer i møte med elevene, spesielt ikke når det kommer til flere av spørsmålene som dukker opp når man snakker om seksualitet, intimitet og generell grensesetting, sier Aarø.

Det burde vært festet i læreplanen i langt større grad enn hva det er nå

Synne Aarø, lærerstudent ved Oslomet

Mer plass til sex

Tollås mener det er flere områder hvor seksualundervisningen kunne blitt forbedret. Hun skulle ønske de lærte mer om hvordan de skal forholde seg til grunnskoleelevers spørsmål om seksualitet, særlig konfronterende spørsmål. Det har hun selv erfart i praksis på studiet:

– Det har vært alt fra tilfeller hvor elever har vist homofobiske holdninger, til tilfeller hvor de spør om svært personlige ting. Da er det viktig å være komfortabel i krevende situasjoner, slik at man fremstår som en trygg voksen, fortsetter hun.

For snevert: – Naturfag er mye mer enn natur, sier lærerstudent Synne Aarø.

De tre studentene understreker at det ikke er kunnskapen til underviserne på studiet det står på. De erfarer at underviserne har gitt mer plass til seksualundervisning, etter studentenes ønske.

Likevel mener de det ikke burde være opp til studentene å etterspørre om seksualundervisningen er tilstrekkelig.

– Det burde vært festet i læreplanen i langt større grad enn hva det er nå, sier Aarø.

Hun forteller videre at det til og med i naturfag, som er faget seksualundervisningen faller under, er satt av alt for lite tid til seksualundervisning.

– I løpet av fordypningsåret med naturfag har vi hatt en økt på 90 minutter viet til seksualundervisning. Det er alt for lite, mener hun.

For lite tid

Tonje Tomine Strat er doktorgradstipendiat i naturfagdidaktikk ved Oslomet og har undervist i seksualundervisning ved lærerstudiet. Hun har forståelse for studentenes frustrasjon.

Strat mener det er satt av for lite tid til seksualundervisning, og at alle lærerstudenter helst bør ha et minimum av seksualundervisning. Likevel understreker hun at timeplanen er en kabal som skal gå opp, og at det er mange hensyn å ta.

Hun opplyser at det i all hovedsak er naturfaget som tar for seg spesialundervisningen ved grunnskoleutdanningen.

– Siden det er valgfritt hva slags fag studentene velger å fordype seg i, er det ikke garantert at lærerstudentene i det hele tatt får seksualundervisning, sier Strat.

Også i samfunnsfag er det kunnskapsmål om identitetsutvikling og ulikhet i et samfunnsfaglig perspektiv, forteller hun.

– Det er imidlertid naturfaget som tar for seg seksuell helse, seksualitet, og hvordan dette bør undervises i. Derav hovedvekten til seksualundervisning, sier hun.

Det er heller et spørsmål om

For lite sex: Naturfaget blir for stort. Man må ha mer plass til seksualundervisning, mener lærerstudentene Mia Eriksen, Maria Kipperberg Tollås og Synne Aarø.

ressurser og tid, ifølge Strat, noe hun mener de har for lite av ved universitetet.

– Vi skulle gjerne gitt lærerstudentene spesielle caser og breddekompetanse, men har dessverre ikke tid til dette. Et annet problem er også at det blir mer og mer som inngår i naturfaget, slik at omfordelingen blir vanskeligere.

– Per nå ser vi at seksualundervisningen får for lite plass. Dette er det politikerne som har ansvar for.

– Hvis politikerne skulle endre på noe med undervisningen, hva skulle det vært?

– Jeg skulle ønske det var viet mer tid til hele det seksuelle mangfoldet, og at det ble festet at alle lærerstudenter skal ha en viss mengde

seksualundervisning. Dette fordi mange vil ha behov for dette hvis de blir kontaktlærere, sier Strat.

Det er Universitet- og høyskolerådet som formulerer retningslinjene for grunnskolelærerutdanningen. I retningslinjene for grunnskolelærerutdanningen 5.-10. trinn står det at studenten skal ha kunnskap om hvordan en driver dialogisk undervisning om menneskekroppen, seksualitet og helse for elever på mellom- og ungdomskoletrinnet.

– Vi prøver å konkretisere rundt retningslinjene, men dette er hva vi som underviser for grunnskolelærerutdanningen 5-10 trinn forholder oss til når vi legger opp undervisningen, sier Strat.

Seksualundervisning i lærerutdanning

+ Kunnskapsdepartementet er det høyeste utdanningsansvarlige organet i Norge.

+ Universitet- og høyskolerådet er en interesseorganisasjon, med statlig støtte fra Kunnskapsdepartementet.

Universitas har vært i kontakt med Kunnskapsdepartementet og Universitets- og høyskolerådet. De hadde ikke mulighet til å imøtekomme kritikken før avisa gikk i trykken.

PENDLER FRA TØNSBERG TIL OSLO HVER DAG:

Må i verste fall

Per 15. august står 3400 studenter på venteliste for bolig hos SiO i Oslo. Hans Anders Petersen (20) er én av dem.

Studentboliger

tekst Åsne Hansteen
foto Giulia Troisi

– Det er fadderuke nå. Jeg har lyst til å ha mitt eget sted å bo og komme hjem til.

Det sier Hans Anders Petersen. Denne uka begynte han på medisinstudiet ved Oslo Nye Høyskole.

Han har ikke lyktes i å få bopel i Oslo. Under fadderuka må han kanskje sove på sofaen til nye venner de kveldene han eventuelt ikke rekker toget til farens hus i Tønsberg. Der bor han i påvente av bolig.

Petersen søkte om studentbolig gjennom Studentsamskipnaden i Oslo (SiO) i februar. Et halvt år senere har han fortsatt ikke fått noe svar. Nå er han inne i sin første uke som student, og har ikke noe annet valg enn å pendle.

Jeg har lyst til å ha mitt eget sted å bo og komme hjem til

Hans Anders Petersen, medisinstudent i Oslo

Både pendling og sofasurfing går utover nattesøvnen, forklarer han.

– Jeg holdt på å sovne i timen i går for første gang. Det var infomøte, og jeg var så trøtt. Det blir noen tidlige morgener neste uke hvis jeg ikke får noe sted å bo i Oslo.

Uvisshet siden mars

Da Petersen bestemte seg for å studere medisin for om lag et halvt år siden, søkte han bolig hos SiO med én gang, på oppfordring fra venner som tidligere hadde erfart lange ventelister. Per 15. august står 3400 studenter på venteliste for studentbolig hos SiO.

– Allerede da tenkte jeg at jeg var sikret studentbolig. At jeg bare kunne legge meg i senga og slappe av.

Petersen forteller at han har gått i uvisshet siden mars.

– Først sjekket jeg hver måned, så hver uke, og så hver dag. Jeg må bare vente og se. Alle ringer SiO, så de får nok samme svar - at du ikke kan gjøre noe hvis du står på venteliste.

Tre uker før skolestart startet boligsøkeren å lete privat, der også uten hell.

– Der er det enten ikke noe svar å få tilbake, eller så skal de ha 40 andre på visning i Oslo, sier Petersen.

Etter å ha søkt på rundt 50 til 60 forskjellige steder de første dagene, begynte studenten å kjenne på en håpløshet. Før han ikke noe innen neste uke, er han redd det kommer til å gå utover pensumet.

– Fra neste uke starter vi halv ni, da må jeg opp tidlig.

Petersen opplever det som tidkrevende å pendle med tog fra Tønsberg til Oslo hver dag. På ettermiddagen har han kun tid til toget hjem og trening før han må rett i seng for å stå tidlig opp neste dag, slik situasjonen er nå.

– Hvis jeg ikke får noe innen september, så vet jeg ikke om jeg klarer å fortsette å studere.

For få boliger

Samskipnadsrådet er samarbeidsorganet for landets fjorten studentsamskipnader. I en pressemelding skriver styreleder Hans Erik Stormoen at den foreløpige støtten fra staten for å kun-

ne fortsette å bygge boliger ikke er tilstrekkelig.

«Vi trenger en kostnadsramme som gjenspeiler de reelle kostnadene for å bygge studentboliger, og der henger regjeringen etter. Vi forventer at Borten Moe tar tak i dette, slik at vi kan realisere

var i 2021. Jeg snakker om generelt utbud på finn.no, sier Halck på telefon til Universitas.

Hun peker på usikkerhet under pandemien og spådde rentepoppinger som noen grunner til et trangere leiemarked for studenter.

Hvis jeg ikke får noe innen september, vet jeg ikke om jeg klarer å fortsette å studere

Hans Anders Petersen, medisinstudent i Oslo

enda flere boliger med så lav husleie som mulig til studentene».

Slik det er i dag, tar det alt fra noen måneder til flere år å regulere tomter til å bygge studentboliger. Stormoen forventer en rask og smidig behandling av regulerings- og byggesaker for studentboliger framover.

Siri Anne Bernum Halck, regionsjef i Utleiemegleren, forteller om for få boliger også på det private markedet.

Hun forteller at nedgang i antall boliger sammen med en økning på ca 60 000 flere studenter de siste ti årene, utgjør boligmangel for studenter. Tallene kommer fra Norsk studentorganisasjon sin studentboligundersøkelse.

– Det er 40 prosent færre utleieboliger i markedet i år enn det

– Færre utleieboliger vil ikke gi studentene våre et godt nok tilbud. Det handler om boligpolitikk.

Halck understreker likevel at det er ekstra vanskelig å få tak i utleiebolig i sommermånedene, særlig etter studieopptak.

– Et politisk ansvar

Are Oust er førsteamanuensis ved NTNU Handelshøyskolen, og har skrevet doktorgrad om det norske boligmarkedet. Han nøler ikke med å plassere skylden for et presset boligmarked i byen.

– Politikerne i Oslo står til syvende og sist ansvarlig for lite bygging i Oslo. Sju år med samme styre, da begynner det å bli enkelt å peke på hvem som har skylda, sier Oust på telefon til Universitas.

Det lave tilbudet av boliger og høy etterspørsel vil derfor presse prisene opp på det private markedet, noe som ifølge Oust har ført til altfor få og altfor dyre boliger for studentene. Hos det offentlige, deriblant SiO, kommer dette til uttrykk gjennom lange ventelister.

Han mener det offentlige som leier ut gjennom SiO aldri vil kunne tilby nok boliger for studentene. Dermed må mange leie privat.

– Når det blir dyrere å eie, har man som utleier to valg: å selge eller å heve husleia.

Oust mener politikerne i Oslo nå må stå til ansvar for høye priser og få boliger.

– Byrådet må legge til rette for å bygge nok boliger der folk har lyst til å bo, hvis ikke hjelper det ikke.

Oust har også håp for studentene utover høsten.

– På kort sikt bruker ting å roe seg og løse seg. Hvis man ser noen år fram i tid, er det derimot vanskelig å se noen god løsning.

Byråd for byutvikling, Hanna E. Marcussen, (MDG) skriver i en e-post til Universitas at de ønsker å bygge flere studentboliger i Oslo.

Krever ekstra planlegging: Inntil Hans Anders Petersen får bolig består hverdagen av reise mellom hjem og studiested.

dropppe ut

«Vi har gjort en rekke ting for å legge til rette for det, blant annet får SiO prioritert saksbehandling hos PBE (Plan, bygg og eiendom) og er fritatt for eiendomsskatt i Oslo».

Ifølge byråden har de et godt samarbeid med SiO, og har anbefalt dem å se til tomter utenfor Ring 3.

«Der har vi flere store utviklingsområder og der er også tomtene noe rimeligere».

Som forklaring på hvorfor det settes i gang færre byggeprosjekter enn tidligere, viser Marcussen til høye materialpriser, mangel på arbeidskraft og stigende renter.

«Det er dessverre ting vi som kommune kan gjøre lite med.»

Regjeringen har imidlertid ambisjoner om å bygge flere studentboliger fremover, ifølge statssekretær i Kunnskapsdepartementet Oddmund Løkensgard Hoel. I en e-post til Universitas viser han til Hurdalsplattformen, som foreslår å bygge 3000 nye studentboliger årlig.

Han viser til at studentsamskipnadene sliter med å holde seg innenfor kostnadsrammen grunnet økte byggekostnader, og at kommunale reguleringsplaner gjør det vanskelig å bygge.

«Jeg vil vurdere justeringer i kostnadsrammen som gjør det enklere for samskipnadene å bygge nye boliger uten at det fører til at husleien øker unødvendig mye», skriver Hoel.

«Har sympati med de unge»

Petersen må fortsette å sjonglere pendling og studier inntil han finner et sted å bo i Oslo. I mellomtiden jobber boligdirektør i SiO, Gunn Kirsti Løkka, med å «bygge flere boliger og finne flere løsninger».

Hun beskriver et krevende marked der man kan risikere å stå på venteliste lenge.

– Tildelingsreglementet styrer det i forhold til alder og boligreservasjonsavtaler, sier hun på telefon til Universitas.

– Hvordan kan det ha seg at en førsteårsstudent på 20 år ikke har fått svar etter et halvt år?

– Det kommer an på hvilke boliger han har søkt på. For å kunne svare helt konkret så må vi se på saken, da må han kontakte meg.

Løkka har sympati med de unge i boligmarkedet i dag.

– 1. august er den vanskeligste datoen. Hvis man har noen midlertidige løsninger i starten, så vil det åpne seg mye om noen uker.

universitas@universitas.no

Sparer tid: Sparkesykkelen tar Petersen hjem fra togstasjonen på 12 til 14 minutter, istedenfor den halvtimen det tar å gå.

OPPFORDRER TIL Å VENTE MED SEX TIL ETTER FADDERUKA: – Ujevnt maktforhold

Hookeforbudets tid er forbi, men det er fortsatt strenge regler for Oslo-faddere.

Fadderuka

tekst Eilif Tanberg
foto Charlotte Førde Skomsøy

Denne uka fylles Oslo av faddere og nye studenter, for første gang som normalt etter to år med koronarestriksjoner. Men også før pandemien var det strenge regler. Det såkalte «hookeforbudet», lansert i 2018, forbød sex og klining mellom fadder og studenter ved Oslomet.

Hva er reglene nå som koronameteren er skrota? Er det fritt fram for faddere i møte med de ferske studentene?

– Vent til lørdag

Andres Øverbø er fadderkoordinator for UiO og kan melde om god stemning og gira faddergrupper på campus Blindern.

Men for gira skal man ikke bli, ifølge ham. UiO har et sett med «faddervettregler» alle faddere skal følge. Å «respekttere andres grenser for alkohol, humor og flørt» er én av dem.

– Det finnes ujevne maktforhold som faddere må være bevisste. Kjernen i reglene er å understreke at studiestartuka er til for nye studenter, sier Øverbø på te-

Hookeforbud, sex og alkohol: Hvilke regler gjelder for fadderne i Oslo?

lefon til Universitas.

Fadderne ved UiO har ikke skrevet under på noen kontrakt, slik fadderne ved BI og Oslomet må. De må likevel passe på å overholde reglene.

– Alvorlige brudd på fadder-

vettreglene får konsekvenser. Man kan i verste fall bli utestengt og fratatt den røde fadder-t-skjorta.

Han viser til UiOs varslingside på nett, «Si ifra!», for de som opplever eller oppdager ubehagelige situasjoner under fadderuka.

Øverbø sier at de ikke har et «direkte hookeforbud», selv om de har regler for nettopp sex mellom fadder og ny student.

– Det er ikke et forbud, men på grunn av maktforholdet er det ikke greit for en fadder å dra hjem med en ny student, sier han.

– Hva er konsekvensene for en fadder som har sex med en student?

– I verste fall å ikke få være fadder lenger.

Øverbø innrømmer samtidig at romantikk kan oppstå. Så snart fadderuka er slutt, er det bare å slå seg løs.

– Føles det riktig, kan man holde en god tone denne uka, sier han. Men vent til lørdag for du tar det neste steget, avslutter han.

heftige rytmer, har Franck en tydelig oppfordring:

– Vent til etter fadderuken, sier hun før hun utdyper:

– Faddere må være bevisste maktsituasjonen mellom fadder og student.

Oslomet var studiestedet som lanserte det mye omdiskuterte hookeforbudet. Nå har de gått vekk fra det.

– Det er fordi det er snakk om voksne mennesker. Vi kan ikke nekte fysisk kontakt, det reguleres av Norges lover.

– Har dere retningslinjer for alkohol i faddergruppene?

– Vi oppfordrer til aktiviteter uten fokus på alkohol, og gir penger til slike arrangementer. Vi jobber for en stor bevissthet rundt hva drikkepress kan føre til.

Franck forteller også at fadderne må skrive under på en kontrakt, som blant annet forplikter til å «respekttere fadderbarne og deres grenser (spesielt alkohol- og

enten advarsel eller faddernekt. Kontraktsbrudd er svært alvorlig, understreker hun.

Må signere kontrakt

Fadderuka ved Høyskolen Kristiania, Into campus, har i likhet med de andre fadderukene nulltoleranse for trakassering. Det opplyser leder av fadderuka Thea Nordås i en e-post til Universitas på vegne av fadderutvalget.

«Into campus følger HKs retningslinjer for seksuell trakassering, og har bevissthet om alkoholbruk som en sentral del av egen fadderopplæring. Eventuelle hendelser følges opp».

Heller ikke de har et hookeforbud, opplyser Nordås, og skriver videre at alle må «vise respekt for sine medmennesker».

At fadder og et fadderbarn ligger sammen, er imidlertid en privatsak, ifølge Nordås.

«Dersom overtramp blir rapportert til oss, tar vi det på største alvor og iverksetter undersøkelser og tiltak», skriver hun.

Sigrid Løken Lie i BIs Fadderullan skriver i en e-post at de også har forventninger og regler for fadderne sine.

«Fadderne må i forkant av fadderuken signere en kontrakt som beskriver hvilke regler og retningslinjer de forplikter seg til».

BI arrangerer også sikkerhetskurs for alle fadderne. Løken Lie viser til BIs interne systemer og «Student Counselling» for varsling om «vanskelige situasjoner».

Fyller byen: Grelle, knæsje t-skjorter preger bybildet denne uka.

Det er ikke greit at en fadder drar hjem med en ny student denne uka

Andres Øverbø, fadderkoordinator for UiO

Har avskaffet hookeforbud

Henriette Franck er fadderkoordinator for Oslomet. Hun er heller ikke fremmed for at god kjemi kan oppstå mellom deltaker og fadder.

– Det er klart sånt skjer når man møter nye mennesker og det blir en god tone. Det er bare hyggelig, sier hun.

Men vil en fadder utforske om de gode tonene kan utvikle seg til

intimgrenser)».

Kontrakten nevner også varsling. Eventuelle ulykker eller «hendelser» skal meldes til nødetatene eller ansvarlige i de enkelte fadderstyrene.

For bryter du reglene, blir det konsekvenser, ifølge Franck.

– Da får du ikke være fadder mer. Ved hendelser i gråsonen må man ta en vurdering, og det blir

CHATEAU NEUF FORBLIR STUDENTENES VANNHULL:

Verner om studen

Øl er studentmassens smøremiddel, ifølge Chateau Neufs daglige leder. Når prisveksten er høy, holder de prisen på studentølen lav.

Studentpils

tekst Saga Eline Jonsson Hoff
foto Charlotte Førde Skomsøy

– Vi har valgt å verne prisøkningen på studentølen, så det ikke øker når de andre ølene øker.

Det sier daglig leder i Chateau Neuf André Titland på telefon til Universitas.

I dag opererer betongblokka og Oslos studenthus Chateau Neuf med tre typer kategorier for øl: student, intern og ordinær.

Som mange andre barer og utesteder, har også studenthuset måttet justere prisen på øl opp. Det skyldes prisstigning i samfunnet. Konsumprisindeksen er en indikator som viser prisveksten for varer og tjenester. Prisveksten er i dag uvanlig høy.

Derfor har Chateau Neuf justert opp prisen på pilsen. En halvliter med internøl og ordinær øl har henholdsvis økt i pris fra 52 til 58 kroner og 82 til 89. Altså har de økt med seks og syv kroner.

– Studentølen har vi derimot bare økt med en krone. Vi regnet oss frem til at det er hva vi kunne slippe unna med.

Øl er et godt smøremiddel

André Titland, daglig leder i Chateau Neuf

Økt kommersiell virksomhet

Titland er glad for at studenthuset klarer å holde prisen på studentenes øl lav, selv om prisene ellers øker.

– Mandatet til Chateau Neuf er å ha et så bredt og allsidig tilbud som mulig for alle oslostudenter, sier han.

Han medgir at det ikke nødvendigvis er øl som er den viktigste måten å tilby et godt studenttilbud. Men han tror det gjør godt for lommeboka til studentene.

Siden studenthuset gjenåpnet etter pandemien, har de hatt en «kjempepågang» på huset av eksterne studentarrangementer.

– Det er veldig hyggelig, og vi vil være proaktive og møte dem.

Det merkes i omsetningen til driftsselskapet Chateau Neuf AS. De står for finansieringen av virksomheten på huset.

– Og historisk har det gått vel-

Prisjustert pils: Prisstigningen i samfunnet har ført til dyrere halvliter. På studenthuset Chateau Neuf på Majorstua, ønsker daglig leder André Titland å holde koken oppe og prisen nede.

dig dårlig, men de siste fem årene har det gått ganske bra.

Studenthuset ble i sin tid også bygget med tanke på å delvis finansiere seg selv ved hjelp av kommersiell virksomhet. Det er blant annet de kommersielle showteatrene som leier lokalene på huset som gir dem cash.

Titland sier det er en viktig forutsetning for at de skal kunne ha annen studentaktivitet på huset.

Den inntekten tillater dem også å ha et pristak på pilsen. Likevel

råkes studenthuset av prisstigningen i samfunnet som alle andre.

– Vi klarer oss, håper jeg, sier han om prisstigningen.

– Konsumprisindeksen viser jo økt prisvekst, og den kommer til å øke mer. Det råker råvareprisene, og prisen på øl spesielt.

Han sier det går en del øl fra krana på studenthuset, og at de kommer til å måtte øke prisene noe mer utover høsten.

Om de må øke prisene mer, er de ennå ikke sikre på, ifølge Tit-

land. Men han håper de slipper det.

– Men vi har ansattforpliktelser, ettersom de som jobber i barren er ansatte, og ikke frivillige, slik mange er på studentpubene til fakultetene.

Derfor, opplyser han, kan de ikke tape penger per øl de selger, fordi de må sørge for at helheten går rundt. De må altså rette seg etter prisveksten.

– Vi håper jo å slippe å justere opp prisen igjen, og vi prøver å

holde studentølen på et stabilt nivå, sier Titland.

Han tviler på at pristaket på studentølen vil slå ut negativt.

– Det er jo derfor vi er her, så får de over 30 år som ikke er studenter heller ta den støtten. Det går opp i opp.

– Er ølen limet som holder studentmassen sammen?

– Nei, men det er et godt smøremiddel.

Ølølolen

Ølprisene på Chateau Neuf

- + Student: 64 kroner (tidligere 63 kroner).
- + Ordinær: 89 kroner (tidligere 82 kroner).
- + Intern: 58 kroner (tidligere 52 kroner).
- + Internpris gis medlemmer i Det Norske Studentersamfund, og en medlemskontingent på 100 kroner kommer i tillegg.

Den norske dataforening

GRATIS MEETUPS

BYGG DITT NETTVERK

BYGG DIN CV

Hos oss får du styrket ditt nettverk, utviklet din kompetanse, åpnet nye karrieremuligheter og være med på å prege IT-utviklingen i Norge.

DND gir unik tilgang til faglig utvikling og nettverksbygging

David Aas Correia (30),
Styreleder i DND Sør-Øst

Medlemskap i DND er en gullbillett til karriereveien videre

Rameen Khan (24),
Styremedlem i Faggruppen Skytjenester

Meld deg inn i DND nå!
Gratis medlemskap for studenter.

STUDENT, KJENN DIN RETT:

Vil ha advokat på bibli

Krever mer: Det trengs flere som tilbyr rettshjelp til studenter, mener stortingsrepresentant Anderas Sjalg Unneland (SV). Han vil bringe mer enn lovttekster til jussen, aller helst en advokat. Jussbuss støtter forslaget.

Pågangen er stor for organisasjoner som tilbyr studenter rettshjelp. Andreas Unneland i SV foreslår flere lavterskeltilbud.

Rettsbuss

tekst Saga Eline Jonsson Hoff
foto Tuva Skare

I disse dager flytter unge fra fjernt og nært til Oslo by for å ta fatt på studiene. Flere skal tegne kontrakter med utleiere for første gang.

Det skaper økt pågang hos organisasjonene som tilbyr rettslig veiledning.

– Det er vanskelig å navigere seg rundt lover og regler i samfunnet.

Det sier stortingsrepresentant i justiskomiteen Andreas Sjalg Unneland (SV) på telefon til Universitas.

Juss på biblioteket

Unneland tror de fleste studenter har hørt om utydelige leieforhold og kontrakter. Instagramkontoen @min_drittleilighet, drevet av aktivistkollektivet Reduser husleia, deler stadig bekymringer innsendt fra studenter og unge som erfarer alt fra dårlig standard på leiligheten, til problemer med kontrakter og utleier.

Unneland i SV etterlyser nå bedre rettslig hjelp for studentene.

– Vi ønsker å få på plass en ordning som tilbyr juridisk hjelp raskt, hvor du kan møte opp på et kontor og spørre om hva som helst av juridisk karakter, sier han.

Unneland mener biblioteket kan være et godt sted å starte. Han ser for seg at det kan sitte en advokat på universitetsbibliotekene, som studentene kan henvende seg til for rettslig veiledning.

Et lignende pilotprosjekt ble utprøvd under den rødgrønne regjeringen for ti år siden, kalt «Førstelinjerettshjelp». Da tilbød man lavterskel rettshjelp i 40 kommuner. Evalueringa av pro-

Vi etterstreber at vi skal være et godt tilbud, men det er begrenset hva slags kapasitet vi har

Martine Heyderdahl Mellbye, Jussbuss

sjektet viste at ordningen hjalp mange med juridiske spørsmål, og fikk dem over en lav terskel.

– Dette er særlig viktig for studentene, sier han og viser til blant annet LO sin sommerpatrulje, som besøkte 4000 arbeidsplasser

i sommer. Det ble funnet brudd på arbeidsmiljøloven på halvparten av arbeidsplassene.

Han mener unge og studenter er særlig sårbare i arbeidslivet og på leiemarkedet fordi de ikke kjenner til rettighetene sine.

Ifølge Hurdalsplattformen vil regjeringen igangsette et lignende pilotarbeid for «økt tilgang til statlige tjenester (...) og kort vei til tjenester som juridisk rådgivning gjennom etableringen av lokale servicetorg».

Det er ennå ikke gjennomført. Unneland etterlyser at Regjeringen påbegynner arbeidet.

– **Kapasiteten er fylt**
Studentene i Oslo kan få rettslig hjelp hos de studentdrevne organisasjonene Juridisk rådgivning

oteket

Det er ikke opp til frivilligheten å løse det problemet

Andreas Sjalg Unneland,
stortingsrepresentant (SV)

ker spesielt pågangen når studenter flytter og tegner nye leiekontrakter om høsten.

– Det er særlig nå i august og september, når det er mange som flytter og begynner å studere, hvor det er stor pågang for å finne leiligheter.

Det sier Martine Heyderdahl Mellbye i Jussbuss på telefon til Universitas.

Jussbuss erfarer at utleiere tar nytte av det pressede leiemarkedet.

Det er spesielt depositum de erfarer at mange studenter har problemer med.

– Det er mange som ikke er klare over at depositumet skal stå på en sperret konto i leietakers navn. Oftest oppstår det ikke problemer, men det kan skje at utleier mener at boligen er for dårlig vasket eller tilbakelevert i dårlig stand, sier Mellbye.

Dermed kan det bli vanskelig å få tak i depositumet, ettersom det allerede står på utleiers konto.

Mellbye er enig med Unneland i SV om at studenter trenger bedre rettshjelp.

– Særlig i husleiespørsmål. Vi etterstreber at vi skal være et godt tilbud, men det er begrenset hva slags kapasitet vi har.

Mellbye mener ikke dagens tilbud i Oslo er dårlig, men heller ikke tilstrekkelig.

– En lavterskel førstelinjetjeneste er noe Jussbuss stiller seg bak. Hvis det er en ordning universitetet kunne hatt, hadde det vært helt fantastisk, sier Mellbye.

Også hun erfarer at studenter ikke er kjent med rettighetene og pliktene de har i leieforhold.

Jussbuss sine råd

+ Skriftlig leiekontrakt. Vi anbefaler alle å ha en skriftlig leieavtale som sikrer bevis og sier hva som gjelder i ditt leieforhold. Du kan når som helst kreve å skrive en skriftlig avtale, dersom du ikke har det.

+ Sjekk alltid kontraktens varighet. Man kan avtale om den skal være tidsbestemt eller tidsubestemt. En tidsbestemt kontrakt opphører automatisk, mens en ubestemt fortsetter å løpe til man sier den opp.

+ Sørg for at du har et lovlig depositum. Det følger av husleieloven at depositumet må settes inn på en sperret konto i leietakers navn. Dette er den eneste lovlige måten. Hvis det er betalt kontant eller til huseiers konto, er det ulovlig.

+ Dokumenter leilighetens stand ved inn- og utflytting. Dokumenter feil og mangler ved inn- og utflytting sammen med utleier. Vi anbefaler skriftlig protokoll, men det kan også være fint å ta bilder.

+ Husk å gi utleier beskjed dersom du oppdager mangler eller feil i boligen. Hvis du ønsker å kreve noe av utleier som følge av mangelen, oppstiller husleieloven krav om at du sier fra innen rimelig tid, altså så fort som mulig. Du har også en meldeplikt overfor utleier for skader som oppstår underveis i leieforholdet.

+ Strøm, som er særlig relevant i disse tider. Vær bevisst ordningen du har for innbetaling av strøm. Dersom det ikke er inkludert i leien, er det to andre muligheter. Du kan tegne ditt eget strømabonnement, eller så kan du betale tillegg direkte til utleier.

+ Leie. Hvor mye du skal betale står som oftest i leiekontrakt. Det er regler for når utleier kan øke leien, hvis ikke du og utleier har inngått en avtale om høyere leie. Men uten en felles avtale, er det andre regler som gjelder.

+ Ha en god dialog med utleier. Det kan være konfliktdepende. Du og utleier står fritt til å avtale noe annet, så lenge det ikke er til ulempe for deg som leietaker.

Kilde: Jussbuss

universitas@universitas.no

for kvinner (Jurk) og Jussbuss. Unneland understreker at organisasjonene gjør en viktig jobb, men mener vi ikke bare kan belage oss på frivilligheten.

– Vi vet at kapasiteten er fylt, og at det ikke er tilbud over hele landet, sier Unneland.

Med flere lavterskeltilbud, lik det han ønsker, tror han det tas et viktig skritt for å sikre rettslig hjelp til studenter.

– Det er ikke opp til frivilligheten å løse problemet, sier Unneland.

Støtter flere lavterskeltilbud

Pågangen er nemlig stor hos organisasjonene som tilbyr studentene rettslig hjelp. Jussbuss er drevet av jusstudenter og tilbyr rettshjelp til studenter. De mer-

Tilbudsguiden

AVIS

Grubbegata 6
Oslo

dagsavisen@kundesenter.com
www.dagsavisen.no
Tlf: 22 99 80 50

50 % studentrabatt på Dagsavisen

MORGENBLADET

50 % studentrabatt på Morgenbladet

Bestill her:
www.morgenbladet.no/student

Kontakt oss:
abo@morgenbladet.no
23 36 05 00

www.morgenbladet.no

TILBUDSGUIDEN

FOR
STUDENTER
I
OSLO

BOKHANDEL

EVENT.

DJ Booking Norge AS
Hasleveien 28A
0571 Oslo

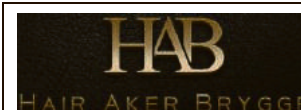
djb@djb.no
Tlf: 90 53 29 29
DJ og artister: www.djb.no
Lyd og lys: www.123lyd.no

10% studentrabatt på leie av lyd- og lysprodukter fra 123lyd.no

DJ til ditt studentparty/samling fra djb.no

Spesialsydde løsninger som passer ditt budsjett.

FRISØR

Dyktige frisører med lidenskap for faget

- 20% studentrabatt på klipp, farge, foliestriper.
- 10% studentrabatt på Balayage, Foilage, keratinbehandling

hairakerbrygge.no/studentrabatt
Tlf 22 83 07 24

TEATER

INTRO TIL IMPRO

dagskurs & helgekurs

DROP-IN

tirsdager @ VULKAN

...og enda mer moro på

toyenimpro.no

Er du Yngda?

KULTUR

Opplev verdens beste samtidsjazz på Victoria, en ombygget kino i Oslo sentrum.

Vi har rimelige sesongkort for studenter som også gir rabatt i Baren. Vår serie Uøhørt! på onsdager har gratis inngang.

nasjonaljazzscene.no
Karl Johans gate 35

KINO

SPA OG MASSASJE

BARE FLYT

Majorstuen:

Holmboes gate 1, 0357 Oslo
Sagene:
Stockfleths gate 51, 0461 Oslo

www.bareflyt.no
21 38 94 89

Fast studenttilbud på floating mandag-torsdag 12-16.30

Studenttilbud på Bare Flyt Yoga 500kr i mnd med 6 mnd bindingstid.

TILBUDSGUIDEN

Rockefeller
music hall - oslo

JOHN
DEE

≡ Sentrum ≡
scene

HVORFOR **DET**

Hvorfor det? *med*

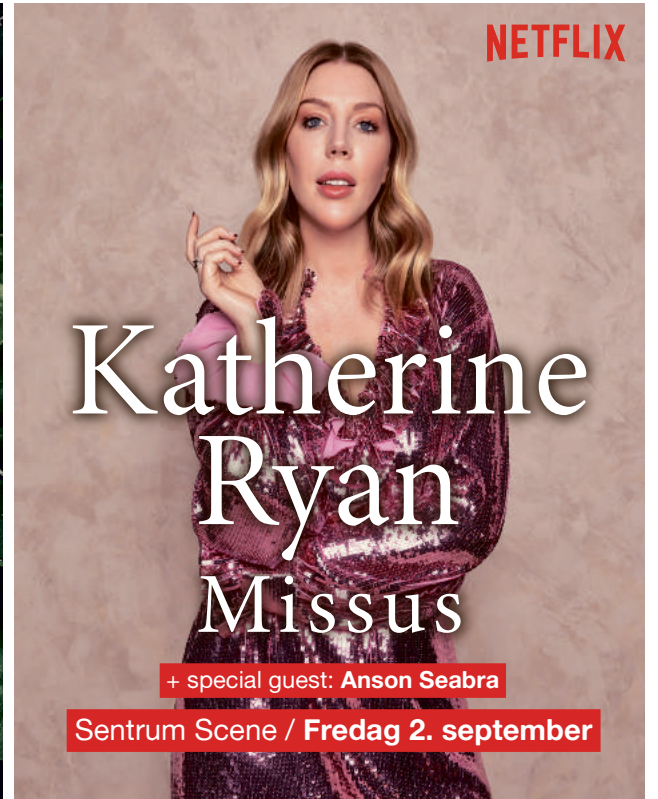
Trond-Viggo Torgersen

og **Martin Beyer-Olsen**

Rockefeller / Fredag 19. august

Rockefeller / Lørdag 20. august

Katherine
Ryan
Missus

+ special guest: Anson Seabra

Sentrum Scene / Fredag 2. september

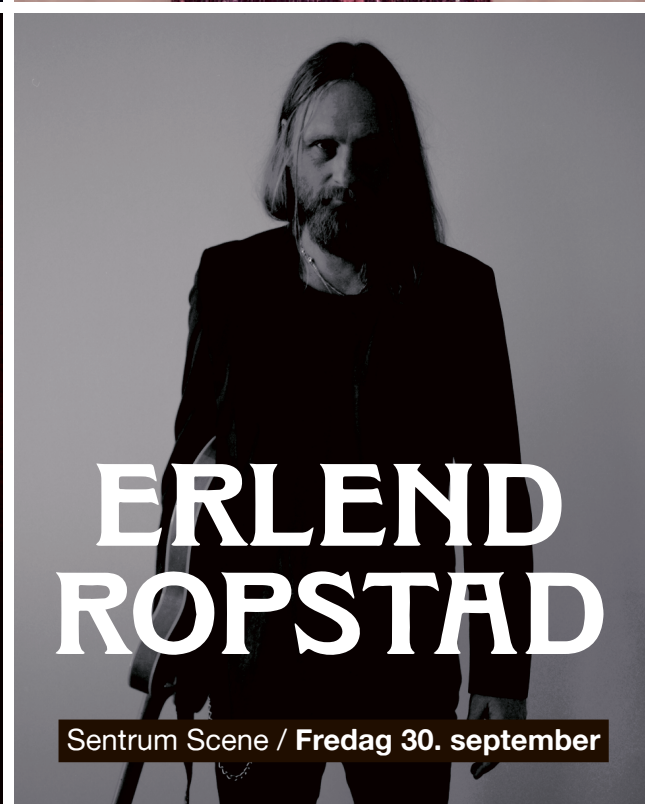
DEAN LEWIS

SAD BOI WINTER SUMMER TOUR

Sentrum Scene / Søndag 18. september

Sentrum Scene / Onsdag 28. september

**ERLEND
ROPSTAD**

Sentrum Scene / Fredag 30. september

VALENTINERNE

spiller «Frelst» – og mye mer

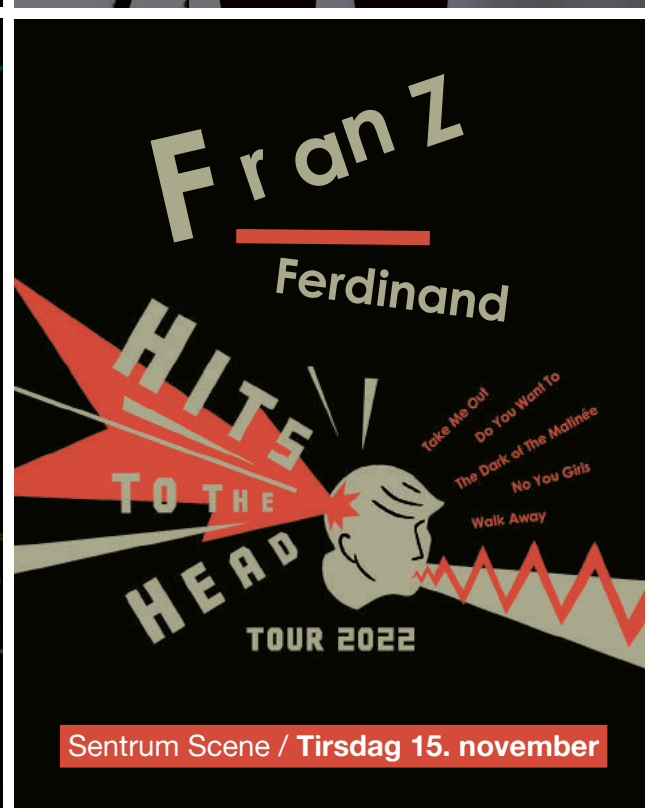
Konsert og boklansering

Rockefeller / Fredag 30. september

KLOVNER I KAMP

Sentrum Scene / Fredag 14. oktober

Franz

Ferdinand

HITS
TO THE
HEAD

TOUR 2022

Take Me Out
Do You Want To
The Dark of the Matinée
No You Girls
Walk Away

Sentrum Scene / Tirsdag 15. november

OPPTIL
20%
RABATT

Flere bøker om mikroøkonomi enn det finnes nudselsorter

Adlibris

Nordens største nettbokhandel

Studenter ved frontlin

Unge ukrainere har på kort tid gått fra å leve normale studentliv til å følge forelesninger i bomberom.

Krigen i Ukraina

tekst Elisabeth Berg Ødegaard

– Jeg tror at Ukraina vil klare å frigjøre sine territorier i nær fremtid, og at Russland vil stoppe å terrorisere Europa, skriver Andrei Rusov.

Han er 19 år og studerer egentlig økonomi i Kharkiv, men som mange unge ukrainere er livet hans nå blitt snudd på hodet. Mellom oppdragene som soldat for den ukrainske hæren, blir han tilgjengelig gjennom kommunikasjons-appen Telegram.

– Jeg er sjokkert over fiendens brutalitet, tortur av fanger, voldtekt og drap på sivile. Det er én ting å se slike ting på internett, men noe helt annet å se det i virkeligheten, skriver Rusov.

Soldaten mener at den russiske militære ledelsen gir ordre om å skyte sivile.

– Det er mange steder som Butsj, påstår han.

I begynnelsen av april i år ble det publisert bilder fra den ukrainske byen Butsj av lik som lå strødd i gatene. Byen hadde vært beleiret av russiske soldater. Ifølge Amnesty International har Russland flere ganger brutt med folkeretten i Ukraina, blant annet gjennom angrep på sivile, bruk av klasevåpen og angrep på skoler. Samtidig publiserte samme organisasjon en rapport i august der de hevder at ukrainske styrker har satt sivile i fare ved å etablere baser og våpensystemer i befolkede områder. Rapporten er kontroversiell og har høstet kri-

tikk fra flere hold.

– *Hva savner du mest fra studentlivet før krigen?*

– Jeg savner freden, vennene mine og familien min som ble tvunget til å forlate Kharkiv på grunn av konstant russisk bombing. Det er veldig vanskelig å ikke miste seg selv når hvert minutt kan bli ditt siste.

Det er veldig vanskelig å ikke miste seg selv når hvert minutt kan bli ditt siste

– Andrei Rusov, soldat og økonomistudent.

Fra student til soldat: Den ukrainske soldaten Andrei Rusov før og etter invasjonen.

FOTO: PRIVAT

Dedikerte: Mange ukrainske studenter jobber frivillig med å samle inn materiell til hæren.

FOTO: PRIVAT

Rusov vil fortsette med studiene etter krigen. Han ønsker å bli igjen i Ukraina for å gjenoppbygge landet og ikke minst byen sin Kharkiv.

– 23. februar i år fikk jeg drømmejobben i et ukrainsk-amerikansk selskap, dagen etter startet krigen. Jeg ønsker å starte min egen bedrift, eller bli prosjektleder i fremtiden.

Ny hverdag

Ikke alle ukrainere kjemper ved frontlinjen. Flere bidrar i krigsinnsatsen gjennom frivillig arbeid, som å forsyne hæren med ressurser.

– Jeg er dessverre ikke egnet for militærtjeneste på grunn av helseårsaker, men for øyeblikket jobber jeg som frivillig, sier Zaprikut Alexander.

Alexander (21) studerer statsvitenskap, men jobber også som frivillig. Han forklarer at arbeidsoppgavene blant annet innebærer å sende ressurser til frontlinjen, koordinering av militær etterretning i byen eller sjåførtjeneste for hæren.

Studenten ønsker å skildre dagliglivet under krigen, og sender over en video. På skjermen ser vi hele familien, samlet i hagen for å feire lillesøsteren sin bursdag. Samtidig som det grilles i hagen, kan man høre skudd som kontinuerlig blir avfyrt i nær avstand til den lille feiringen.

– Du venner deg til å leve under slike forhold ganske fort. Omkring den andre dagen av krigen begynte man å skjønne når man skal bry seg og ikke, legger han til.

Utdanning under angrep

Alexander forteller at gymsalen til hans næværende universitet ble angrepet for om-

trent en måned siden. Høgskolen han gikk på da han studerte dataingeniørfag er også ødelagt av russiske bomber.

– Jeg tror dette er en del av det moralske presset på sivile, utdanningsinstitusjoner har blitt ødelagt over hele landet. Den russiske hæren hadde ikke gjort dette uten ordre.

Før krigen levde Alexander det han beskriver som et normalt studentliv. Han dro på forelesninger, deltok på studentdemonstrasjoner, fester og konserter.

– Jeg savner kanskje aller mest de dagligdagse gjøremålene, som å spasere rundt på universitetsområdet, samt å besøke kjedelige lærere som jeg egentlig ikke likte så godt før, forteller han.

Alexander deler samtidig Rusov sitt pågangsmot.

– Mangelen på et normalt studentliv er nødvendig for at alle skal holde seg trygge, så jeg tenker ikke så mye på det. Vi startet med nettbasert undervisning allerede i april, påpeker han.

– *Er det vanskelig å følge nettbasert undervisning mens det er en krig som foregår utenfor?*

– Nei, vi trenger å bevege oss fremover. Lærerne er veldig klar over situasjonen. Hvis det ikke er muligheter for å studere sender de for eksempel over læringsmateriale for selvstendige studier.

Undervisning i bomberom

Yaryna Boychuk er administrerende direktør for Lviv Business School, en handelshøgskole som tilbyr masterprogrammer for omtrent 200 studenter hvert år. Hun forteller at de nylig mistet en av sine studenter

jen

Jeg tror dette er en del av det moralske presset på sivile, utdanningsinstitusjoner har blitt ødelagt over hele landet

Zaprikut Alexander, sosiologi- og statsvitenskapsstudent

FOTO: PRIVAT

Motstandskamp: Ukrainske studenter kjemper ikke kun ved frontlinjen. Her demonstrerer de mot krigen i hjemlandet.

til krigen.

– Dette er selvfølgelig veldig smertefullt for oss. På hvert eneste studieprogram har vi minst en student som kjemper i krigen, forteller hun.

Ifølge direktøren bidrar alle studentene ved skolen på en eller annen måte. Noen jobber med å samle inn ressurser til de som er i nød, andre jobber med å levere våpen og annet krigsmateriell til frontlinjen.

– Til og med på kommunikasjonssiden er det flere studenter som jobber hardt med å informere omverdenen om hva som foregår i Ukraina.

Forelesningene blir ofte avbrutt av flyalarmer, da må studentene bevege seg ned til bomberommet og vente til alarmen slutter.

– Foreleserne er tilpasningsdyktige, de pleier å sette seg ned på gulvet med studentene og fortsette undervisningen i bomberommene. Vi lærer å leve med situasjonen, det er egentlig ikke en bra ting, men det gjør at vi klarer å overleve, fortsetter Boychuk.

Psykisk helse

Da landets skoler fikk beskjed fra utdanningsdepartementet om å gjenopptatte undervisning kun noen uker etter invasio-

nen, var studentene på Lviv Business School i veldig forskjellig livssituasjoner. Noen var i bomberom i Kharkiv, andre hadde flyktet til utlandet og mange var opptatt med å jobbe frivillig natt og dag.

– Det var ikke lett å møte alle disse studentene, men vi startet med å tilby studentene mental trening fra psykologer som delte verktøy for hvordan man kan håndtere sin egen psykiske helse.

– Hva tenker dere om at skoler blir angrepet?

– Jeg tror Russlands strategi er å ødelegge all infrastruktur i Ukraina, ikke bare

utdanningsinstitusjoner. Ingen innbyggere i et samfunn ønsker å returnere dersom skoler, helsevesen og barnehager er ødelagt. De ønsker at folk skal flykte fra landet. Akkurat nå jobber vi med strategier for hvordan vi kan hente tilbake de som har flyktet. Dersom mesteparten av ukrainske barn aldri returnerer, har vi mistet fremtiden vår, sier Boychuk avslutningsvis.

DEBATT

debattredaktør: **Vegard Møller**
vegardmoller@gmail.com 902 35 908

KJØR DEBATT

Hete tips om debatter i andre redaksjoner

Fattig? Prøv penger

Studiestart er tilbake, men det føles som september allerede når man leser Universitetsavisas siste bidrag til den begredelig tropen forbrukerjournalistikk om hvordan man løser kollektive problemer på individuelt plan. Denne uken er det Vincent Sun, «selverklært budsjettentusiast», som skal hjelpe deg å spare penger. Hva er trikset? Bruk mindre. Det kan oppnås ved for eksempel å kjøpe bukser til 50 kroner, ifølge Sun. Alternativt kan den blivende elektroingeniøren avsløre at det hjelper å kutte ned på tobakk og alkohol. «Jeg drikker aldri alkohol og hverken røyker eller

snuser», smeller det fra stakars Sun, som simpelthen svarer sannferdig på de spørsmål som stilles, men har blitt løftet opp som økonomisk rådgiver av Universitetsavisas journalist. Og den senkapitalistiske dystopien tar ingen ende. Det skader nemlig ikke med en bufferkonto. 10.000 kan kanskje «virke litt mye», men man bør likevel velge å gå for det, uansett hvor urealistisk det høres ut, for man ligger «ganske tynt an om man ikke har en bufferkonto å lene seg på». Takk, Universitetsavisas. Tenk om vi bare hadde skjont at trikset er å ha mer penger, eller redusere konsumet.

Rynkete urinrør

«Hvorfor er alle gutter født i vektens tegn trash?» lyder første spørsmål i Under Duskens nye spørrespalte «Fordi vi vet bedre enn deg». Svaret? «De er alltid noe for seg selv og lever i sin egen transsynte, kjedelige boble. Fiskene er overemosjonelle og manipulerende, tyrer er sta og kompromissløse, mens skorpioner har ekstremt stort ego og er som regel giftige mennesker.» Harde ord om 1,32 milliarder mennesker, men la gå. Jeg er selv kjent med at det er vanskelig å si nei til idéer, men akkurat denne hadde jeg kun sagt motvillig ja til. Skribentene «Liber, Baubo og Keres» lurar på om vi har

«spørsmål om: Sex? Kjærlighet? Psykisk helse? Vennskap? Spiritualisme?» Nei, men jeg lytter. Neste spørsmål: «Hva skjer med urinrøret hos menn når de får ereksjon, versus en slapp penis? Strekkes det ut? Er det elastisk?» Svaret er langt, og leser som en Wikipedia-artikkel, og slutter som dette: «Ut fra det jeg har lært, tror jeg ikke at urinrøret er elastisk. Kanskje det er litt rynkete, som en slapp penis, og så strekker det seg litt ut? Jeg fant ingen ordentlige svar på dette spesifikke spørsmålet på internett, men håper at det jeg fant ut var hjelpsomt!- Keres»

FOTO: PRIVAT

Dropp SAIH fra semesteravgiften

SAIH-tierne

Jack Chen, filosofistudent ved UiO

Da jeg forrige uke skulle betale semesteravgiften, ville jeg gjøre det riktig, og raskt. Men på fakturaen stod det 600 kroner til Studentsamskipnaden SiO, og 40 kroner til Studentenes og akademikernes internasjonale hjelpefond (SAIH). Hva er det?

På nettsidene deres beskrives de som en partipolitisk uavhengig organisasjon, men jeg leser videre, og snubler over dokumentet «En introduksjon til avkolonisering av akademia», som beskrives som et «pedagogisk verktøy for norske studenter» bestående av «caser fra norsk akademia som belyser maktstrukturer, rasisme og det som kalles «usynlig pensum».

Jeg har nettopp kommet ut av videregående, men selv jeg klarer å forstå at dette er politisk.

Hvilke andre temaer er det i dokumentet? «Strukturell rasisme», «hvite privilegier» og «mikroaggressjoner». Her er noen tanker om hvite privilegier: Å tilegne en folkegruppe egenskaper ut fra hudfarge er en seriøst rasistisk idé. SAIH fremmer ideer som skaper mer splittelse enn solidaritet blant folkegrupper, og det vil jeg aldri støtte.

Men heldigvis står det ett sted i fakturaen at beløpet er valgfritt. Herlig! Men hvordan slipper jeg å betale den? Jeg vil jo ikke risikere å bli nektet undervisning for å ha betalt feil, så for å være på den sikre siden ender jeg opp med å ringe en studieveileder ved UiO og fortelle henne – som en drittsekk – at jeg ikke ønsker å betale.

Hun forteller meg at jeg må trekke fra beløpet til SAIH, men hun kan ikke svare på hvorfor beløpet er der til å begynne med.

Videre spør jeg romkameraten min hvorfor han betalte beløpet: «Fordi jeg ikke gadd å finne ut hvordan jeg slipper å gjøre det. Og det er jo bare 40 kroner».

Han er ikke alene. I 2020 spurte SAIH selv «fem på Blindern» om de visste hva pengene gikk til, og ingen ga et tydelig ja. Alderen på studentene var mellom 19 og 40 år, og dette var alt fra masterstudenter i sosiologi til ergoterapeuter. Hvis ikke engang de vet hva SAIH holder på med, tror jeg de fleste studenter har null anelse.

Men betale, det gjør de. 11 millioner kroner fikk SAIH gjennom semesteravgiften i 2019, ifølge deres årsrapport. Bare fra UiO ble det betalt 1,5 millioner kroner.

Hvordan kan SAIH ha en inntekt på over 50 millioner kroner, og samtidig ha gjort en så patetisk jobb med å opplyse oss studenter om hva

vi gir penger til? Hvilken bedrift ville du noen gang frivillig gitt penger til, om du ikke visste hva pengene gikk til?

Det er kynisk å legge på et ekstra beløp på den første fakturaen til en ny, fersk og sannsynligvis naiv student, uten å gi noe forklaring på hva det er, eller hvorfor den er der. Det minner meg mye om taxisjåfører i utlandet: ekstra avgifter uten å si noe.

SAIH, stå på stand som resten av organisasjonene, og konkurrer om pengene våre der, så får vi faktisk hørt noe om hva pengene går til før vi betaler dere. Mangfoldet blant elevene betyr at ikke alle sine verdier stemmer overens med SAIH, og at det derfor er feil at semesteravgiften skal inkludere denne.

Gjennom studentdemokratiet kan vi gjøre som Norges Handelshøyskole gjorde i 2019, og fjerne SAIH fra semesteravgiften en gang for alle.

debatt@universitas.no

Ukas tvitringer:

kfheen @kfheen

Bor du nær Levanger og har plass til en fattig student ved universitetet 31. august - 2. september? Send en melding for nærmere info.

Nei, men har du vurdert Nesna?

A Froggy They (Complimentary) @Atelopus_thembo

Hei (med intensjon om å kjøpe bolig sammen med 2-3 venner fordi boligmarkedet er fucked).

Aftenposten: Unge har ikke lenger lyst å bo alene.

SivokStudenten @SivokStudenten

Ønsker du å spare mest mulig penger ved kjøp og salg av bolig? Da bør du lese Boligkupp og Drømmesalg av @Location-Locati5. Boken er full av gode råd og smarte strategier. Boken tar for seg viktige emner som budgivning, finne riktig megler, salg av egen bolig, med mer.

Some men just want to watch the world burn.

Debattregler i Universitas

Vil du få din mening på trykk i Universitas? Send innlegget ditt på e-post til debatt@universitas.no

Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

■ Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende

■ Vi tar oss retten til å forkorte innlegg

■ Frist for innsending av innlegg er søndag klokken 17

■ Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

Kjære student, ikke vær flink!

Studenttilværelsen

Oline Sæther,
leder av Studentparlamentet ved Universitetet i Oslo

Lite gjør meg mer gira enn å se UiO yre av liv, med faddere og ferske studenter. Til alle nye, velkommen til UiO. Til alle andre, velkommen tilbake! Vi i Studentparlamentet – studentenes øverste organ – er klare for å gi gass og bruke året til å kjempe videre for at UiO skal bli et enda bedre sted å være student.

Kanskje er dette ditt første møte med livet som student. Kanskje er du nervøs og usikker på hva du vil møte. Eller er du bare gira og vil komme i gang? Uansett, vit at det finnes andre som føler det akkurat sånn som du gjør.

Selv hadde jeg mange spørsmål. Hvorfor snakket alle om å skaffe seg kollokviegruppe - og hva er egentlig forskjellen

på førsteamanuensis og professor?

Men viktigst av alt: Hva innebærer det egentlig å være student?

Heldigvis møtte jeg omsorgsfulle faddere og medstudenter som er blitt venner for livet. De ga meg råd om bøker og

Folkene du møter vil gi deg støtte, og lære deg mer enn noen bok kan gjøre alene

hvilke forelesere jeg for all del ikke burde sovne i timen til. Dette er hva jeg har lært.

Mitt første år som student var jeg flink – jeg fulgte alle råd.

Det førte til gode resultater, men det var ikke før sluttet å være flink, og gjøre alt jeg burde, men heller startet å utforske, og ta eierskap til studentlivet, at jeg virkelig begynte å elske det å være student.

For det første, ikke vær flink – prøv heller å bli dyktig. Finn ut hva som funker for deg. Kanskje liker du å lese boka fra perm til perm, men still spørsmål om det faktisk er sånn du lærer best.

For det andre, bruk studietiden til å vokse som menneske. Jeg har innsett at studentlivet er så mye mer enn det som undervises i timene: Still spørsmål og vær nysgjerrig. Prøv nye ting, oppsøk alt du tror du kan like og prøv å møte mennesker som tenker helt annerledes enn deg, selv om det er skummelt. Folkene du møter vil gi deg støtte, og lære deg mer enn noen bok kan gjøre alene.

Studietiden er en fantastisk tid. Men husk å gjøre den til din egen.

debatt@universitas.no

Ukas sitat:

Man bruker penger på å kjøpe mat

Selverklært budsjett-entusiast Vincent Sun (23), intervjuet av Universitetsavisa fordi han har knekt koden for å overleve på stipendet.

Hva jeg burde spurt om som student

Bedragerssyndrom

Silje Bringsrud Fekjær, professor og fungerende prorektor for utdanning ved Oslomet

I åpningstalene som studentene hører denne uka, beskrives ofte studietiden som en lykkelig tid full av muligheter. Som fersk student selv kjente jeg mest bekymring. Kom jeg til å stryke på eksamen? I dag skulle jeg ønske at jeg i stedet hadde spurt underviserne om hva som egentlig ga uttelling. Det som var rimelig uforståelig da, er slett ikke så mystisk nå som jeg har rettet noen tusen studentoppgaver.

Nå vet jeg at det å drøfte og vise at du ser nyansene, er viktigere enn de punktlistene jeg pugget før eksamen. I løpet av mine første fire år som student, stilte jeg ett eneste spørsmål på forelesning I dag tenker jeg at studenter som spør faglige spørsmål slett ikke er plagsomme. Mange av oss som underviser mener at studenter som engasjerer seg, viser interesse og ikke tar pensum for gitt er det som gjør jobben vår meningsfull.

Som ny student, lurte jeg på om de andre kom til å tenke at jeg var ensom hvis de så meg spise alene i kantina. Jeg

I studietiden lurte jeg mye på når de andre kom til å finne ut at jeg egentlig ikke var god nok til å være på universitetet

skulle ønske jeg i stedet hadde spurt medstudentene mine om de ville bli med: på lunsj, på semesterstartsfest, i en studentforening eller på å studere sammen. Jeg spurte sjelden medstudenter om slikt – det virket så mye tryggere å holde seg til de vennene jeg kjente fra før. Jeg håper mange av studentene som begynner denne høsten, benytter sjansen til å få med seg moroa og møte nye folk som kan bli viktige livet ut.

I studietiden lurte jeg mye på når de andre kom til å finne ut at jeg egentlig ikke var god nok til å være på uni-

versitetet, at jeg bare hadde hatt flaks og klart å lure folk til å tro at jeg hadde noe å fare med. Trolig ville de skjønt det når de leste den neste oppgaven min. I ettertid skulle jeg ønske at jeg i stedet hadde spurt medstudentene og underviserne mine om det var noen andre som tenkte sånn. Bedragerssyndromet er utbredt, vi er mange som går rundt og venter på å bli avslørt i akademia. Det som har hjulpet meg, er å slutte å skjule bekymringen og i stedet snakke høyt om hvordan vi kan håndtere det.

Min studietid ble ikke en lidelseshistorie. Jeg sto på eksamen, jeg hadde venner. Jeg lærte mye som ga meg en annen forståelse av verden og jobber som jeg har trivdes i. Likevel tenker jeg at studietiden kunne blitt både morsommere og mer lærerik dersom jeg hadde brukt tiden til å lure på helt andre ting enn det jeg bekymret meg for. Jeg håper at dere som er nye studenter vil være modige, at dere tør å ta plass, at dere undrer dere og bidrar til å gjøre undervisningen bedre.

debatt@universitas.no

PENSUM OG
PENSUMPAKKER

OPPTIL

-20%

*Gjelder ikke nye norske bøker iht. Bokavtalen

akademika™
fagbokhandel

UNIVERSITAS'

STORE

OSLOGUIDE

Er du ny i Oslo, kan det være vanskelig å navigere i jungelen av utesteder og aktiviteter. Vi har gjort det enkelt for deg - her kan du finne tipsene som passer akkurat den typen student du er! Studenttilværelsen er tida for å finne din type folk og leve ut din egen klisjé.

Den blakke

Uteliv: På brune buler som Bydelskroa på Tøyen, Sandaker Cafe og Rett Inn Bar får du duggfriske halvliterer til under 70 kroner. Los Tacos er overraskende nok et av de beste stedene for en lommebok som synger på siste vers. 49 kroner frem til klokken 21:00 bør alle studenter kaste seg på! Ellers har studentenes storstue Chateau Neuf også studentpris på 63 kroner! Om du skulle være enda blakkere enn det, er jo øl strengt tatt billigst på butikken, da...

Studentforeninger: De aller fleste studentforeninger bruker en del av budsjettet på møtemat, så er du aktiv i mange nok, kan du spise deg mett på foreningspizza opptil flere dager i uka – helt gratis. Vil du ha gode rabatter, gir frivillig i studentkjellerne (U1, Uglebo, RF-kjelleren, Kjellern) deg gratis kaffe. Tappetårnet, radiovert i Radio Nova eller en av de andre Neuf-foreningene gir deg enda billigere øl på Chateau Neuf (58 kroner!). Om det er tørsten du vil slukke for en billig penge, kan du bli med i Kristianiastudentenes Haandbryggerlaug, bryggeforeningen på Chateau Neuf og brygge ølet ditt selv.

Aktiviteter: Alt koster penger. Neida, joda. Ta deg en tur i skogen og plukk noen blåbær til frokosten. Både Sognsvann og Skådalen er kun noen T-banestopp unna. Derfra kan du vandre inn i skogen og glemme storbyens mange pengefeller. Du kan også hoppe i havet etter en sykkelturn til Huk.

Spisesteder: Gressplenen utenfor studiestedet ditt, der kan du ta med deg matpakka di når som helst. Fysikkbakken, Universitetsplassen, Kubaparken og Akerselva er gode steder å starte. Om du skulle ha råd til å unne deg kjøpelunsj, har også Danas under T-banestoppet Forskningsparken ved øvre Blindern ganske snille priser. Men ikke gå i SiO-kantina, den er nok for dyr for deg... Det lille stedet Kutt i Frederikke-bygget gir deg overskuddsmat til en billig penge!

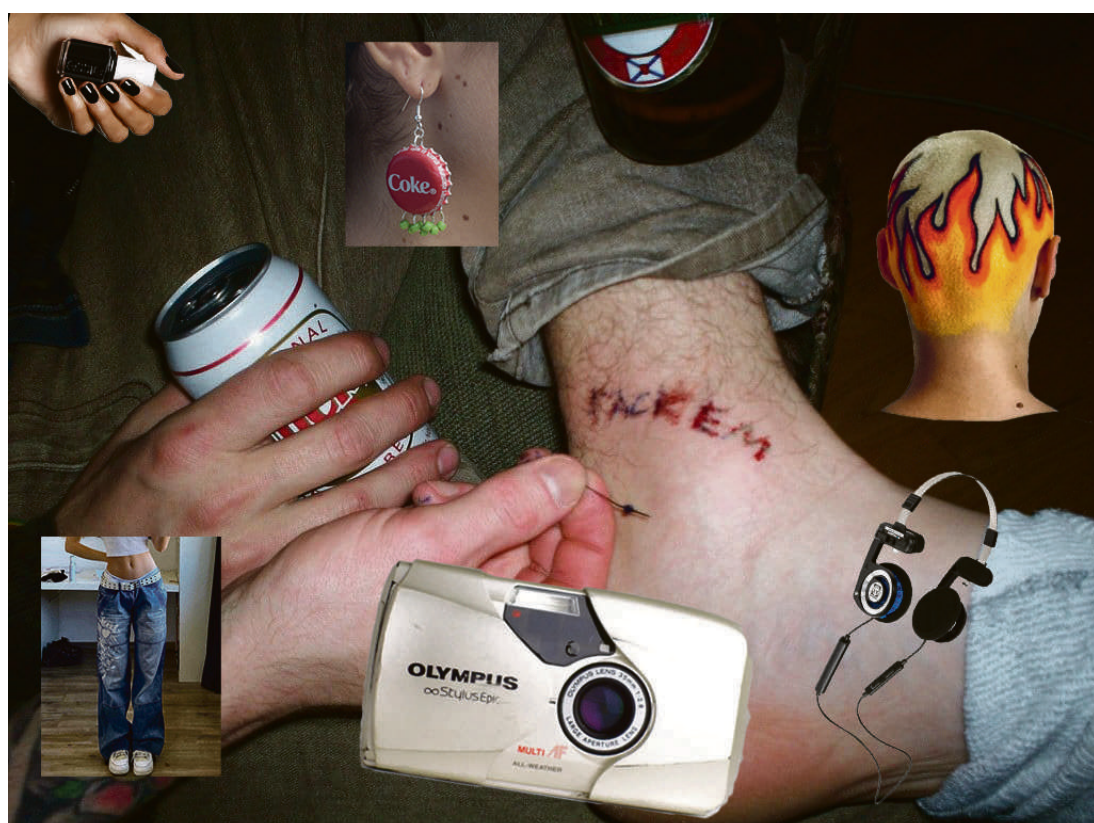
Den kreative sjelen

Uteliv: En klar vinner blir selvsagt baren med det passende navnet Art. Hvis du vil utvide vinrepertoaret anbefales Lasarett vinbar på Torshov eller Ellers er AHOs egen studentpub et godt sted for alle kreative sjeler. For technoer du bare må ha for å føle at du står helt på utsiden av et kapitalistisk storsamfunn drar du på Hærverk sammen med resten av Khio-gjengen. Men aller helst raver du gjennom natten i Oslo-marka. Når du vil ned på jorda igjen lander du trygt på Angst bar i Strøget - eller gjør du det?

Studentforeninger: Har du en kunstsribent inni deg er tidsskriftet Paragone perfekt. Er du musikalsk finnes det et utall studentkor, ofte knyttet til et lærested eller et linjeprogram. Men vi vet alle at du egentlig er for kul for en linjeforening, så kom deg tilbake til verkstedene på skolen!

Aktiviteter: Paint'n'sip en regnværsdag! For å vinne nattet skaffer du deg en tatoveringsmaskin og marker vennene dine for livet. Er du virkelig artsy holder en gammel synål og blekk i massevis. Ellers finner du deg noen som driver et studio på et loft og henger der i lange nattetimer.

Spisesteder: Ethvert kjøttfritt sted burde passe for deg. King falafel er på både Youngstorget og i Brugata. Libanesiske Feniqa helt innerst på Sørenga treffer ditt globale hjerte. Skaal matbar på Olaf Ryes plass bør også testes!

Kaksestudenten

Uteliv: Brød & Sirkus er stedet for deg som kommer rett fra Nordstrand, Asker eller Bærum. Lavvo og Nox er også sikre steder hvor du vil finne likesinnede med poloskjorte og raske briller. På Jæger og Heidis kan du ta med gutta. Prindsens hage gir deg din foretrukne dyre øl til 110 kroner. Vi vet dessuten godt at også dere har begynt å like naturvin. Da kan du teste Rouleur eller Merkur på St. Hanshaugen. Bar Brutus er for den mer hippe kaksen. Og på Justisen er alt lov - på godt og vondt! Skaugum slår aldri feil.

Studentforeninger: BI har sitt eget idrettslag, BI Athletics. Studentforeningen BISO reklamerer med «karrierefortrinn, sosialt nettverk og en følelse av trygghet», og skal gjøre veien til millionlønna litt enklere. Prisen på medlemskapet finner du først ved å laste ned appen, men hva enn den måtte være burde ikke det være et problem for deg som har fæffæ i ryggen.

Aktiviteter: Inviter med gjengen på dyr importvin fra Frankrike eller ta en tur til Middagsbukta med familiebåten. For litt egentid kan du forberede deg på fremtiden som aksjespekulant på Tjuvholmen med det virtuelle aksjespillet Fantasyfond.

Spisesteder: Villa Paradiso og Alex Sushi på Solli er midt i smørøyet av der du helst beveger deg. Champagneria og Brasserie Blanche gir deg den gode, classy følelsen etter en trashy natt på Heidis.

Straight outta bibelskole

Uteliv: Pust kaffebar er jo ikke en bar - så ingen alkohol! Er du en av de mange drikkende kristne kan du ta turen til Herr Nilsen, som innimellom kjører konseptet «Salmer på pøbb». På Café Sara finner du kristne fra Norges kristelige studentforbund etter gudstjeneste på søndager, og på baren Café Marienlyst er det stadig vekk studenter fra teologisk fakultet (her er det også billig øl!)

Studentforeninger: Akademisk korforening synger ofte oratoriske verk. Ellers har du Ungdomskoret i Oslo Domkirke. Trygge steder for prat om tro og tvil er selvsagt Norsk kristelige studentlag (Laget), Norges kristelige studentforbund (Forbundet) og Kristen idrettskontakt (KRIK). For å vise nestekjærighet kan du engasjere deg i Changemaker eller Lightup.

Aktiviteter: Dâp på Sørenga, tidebønn på Frederikkes, korstog gjennom Blindern? Her er mulighetene mange. Du kan også ta turen innom din lokale studentprest. For å slukke bibelskole-abstinensene må du selvsagt sjekke ut sandvolleyballbanene på Voldsløkka, Kringsjø eller ved Norges idrettshøyskole på Sognsvann. Frisbeegolf er også en finfin mulighet for å vise frem din beste gladkristne side. Går du på den kristne bokhandelen Bok & Media finner du alt du trenger til neste bibelgruppe!

Spisesteder: En gudstjeneste i Oslos mange kirker gir deg både nattverd og kirkekaffe. Helt gratis! Filadelfiakirken i Oslo har også sin egen kafé, som passer for alle pinsevenner.

UNIVERSITAS

Søk Universitas innen 28. august 2021

www.universitas.no

**UNIVERSITAS SØKER
JOURNALISTER
OG FOTOGRAFER**

Se stillingsannonse på universitas.no

JOURNALISTER

Universitas er vaktbikkje, kulturorgan og debattforum for over 70.000 Oslostudenter. Vi trenger iderike, skriveføre journalister som brenner for å lete fram og skrive spennende saker innen ulike stoffområder og sjangere, som nyheter, kultur, feature, essay, satire, anmeldelser, kommentar- og analyse.

Du bør være engasjert og villig til å sette av tid. Opplys gjerne hvilket stoffområde du helst vil arbeide med.

Nynorskbrukere og minoriteter oppfordres til å søke.

Spørsmål om stillingen rettes til redaktør Guro Aasaaren: guro.aasaaren@gmail.com / 46674942

FOTOGRAFER

Vi trenger dyktige fotografer som kan ta spennende portretter, nyhets og reportasjebilder som skiller seg ut. Videoferdigheter er en bonus. Du er teknisk stødig og har evnen til å arbeide selvstendig. Eget utstyr er en forutsetning.

Spørsmål om stillingen rettes til fotosjef Charlotte Førde Skomsøy cfskom@gmail.com / 46411804

VIL DU JOBBE I UNIVERSITAS?

I 75 år har Universitas vært en viktig døråpner inn i mediebransjen for talentfulle journalister, skribenter, fotografer og sidedesignere. Totalt jobber ca. 50 personer i Universitas. Vi stiller med stor frihet, spennende arbeidsoppgaver, vaffel & quiz hver mandag «jobb i media». Kom og jobb for Oslos beste lekegrind!

Søknad, CV og arbeidsprøver sendes til guro-aasaaren@gmail.com. Søknadsfrist: 28. august.

OPPTIL
20%
RABATT

Flere bøker om mikroøkonomi enn det finnes nudselsorter

Adlibris

Nordens største nettbokhandel

Seksuell fadderuke

I ukas utgave kan man lese om tre Oslomet-studenter som ønsker mer seksualundervisning. Ad notam har snakket med UiO-professor Raino Malnes om dette. Han har foreløpig ingen planer om å ta inn dette i egen undervisning.

– Jeg har ikke tid til å snakke om både sex og Rawls, sier Malnes.

Malnes, som selv hevder han kan nok om sex til å undervise i det, mener det er studentenes eget ansvar å lære om dette. Han sier at fadderuka er en perfekt mulighet.

– Jeg ønsker ikke å gå i detalj, men la oss nå si at hvis, og bare hvis, jeg hadde fått oppleve fadderuka på ny, hadde jeg brukt muligheten til å lære mer om det seksuelle mangfoldet vi har.

Rektor ved Menighetsfakultetet Vidar Leif Haanes avviser også kravet om mer seksualundervisning på skolen sin.

– Vi ønsker ikke å snakke om slike ting her, det har rett og slett ikke sin plass på MF.

Haanes refererer til flere bibelvers i samtalen sin med Ad notam, så mange at Ad notam ikke får med seg alle. Ad notam mener å huske at de fleste handlet om umoral og dyder.

Haanes ønsker ikke bli med på Raino Malnes sine oppfordringer om fadderuka, men hevder at han selv var en bajas under sin fadderuke.

– Æ (sic) smakte både øl og tok ei jente i hånda, så æ levde ganske på kanten, kan man si.

Av Johs Grobyn

Ukas studentvin

ER DET NATURVIN ELLER? – DEN BOBLER GODT! DA ER VI I GANG: Denne uka har Universitas' vinredaksjon smakt en perlende rosévin fra Italia. En av spaltens erfarne vinsmakere gir fra seg et fornøyd «oouuf» etter første smak. Vinen er dyp rosa i fargen og lukter av røde bær og nype. Vinens friskhet går over i noe lett bittert i avslutningen, uten at dette gjør den krevende å drikke. Til tross for at lambrusco har blitt laget siden 1700-tallet blir panelet enige om at dette er en vin også selvhøytidelige naturvinshipstere kunne drukket. Ukens vin er for deg som er 3 år for sent ute til naturvinstrenden eller bare vil drikke en frisk og smaksrik perlende rosé utover sensommeren.

Vinvurderingen skjer i samråd med redaksjonen i Universitas.

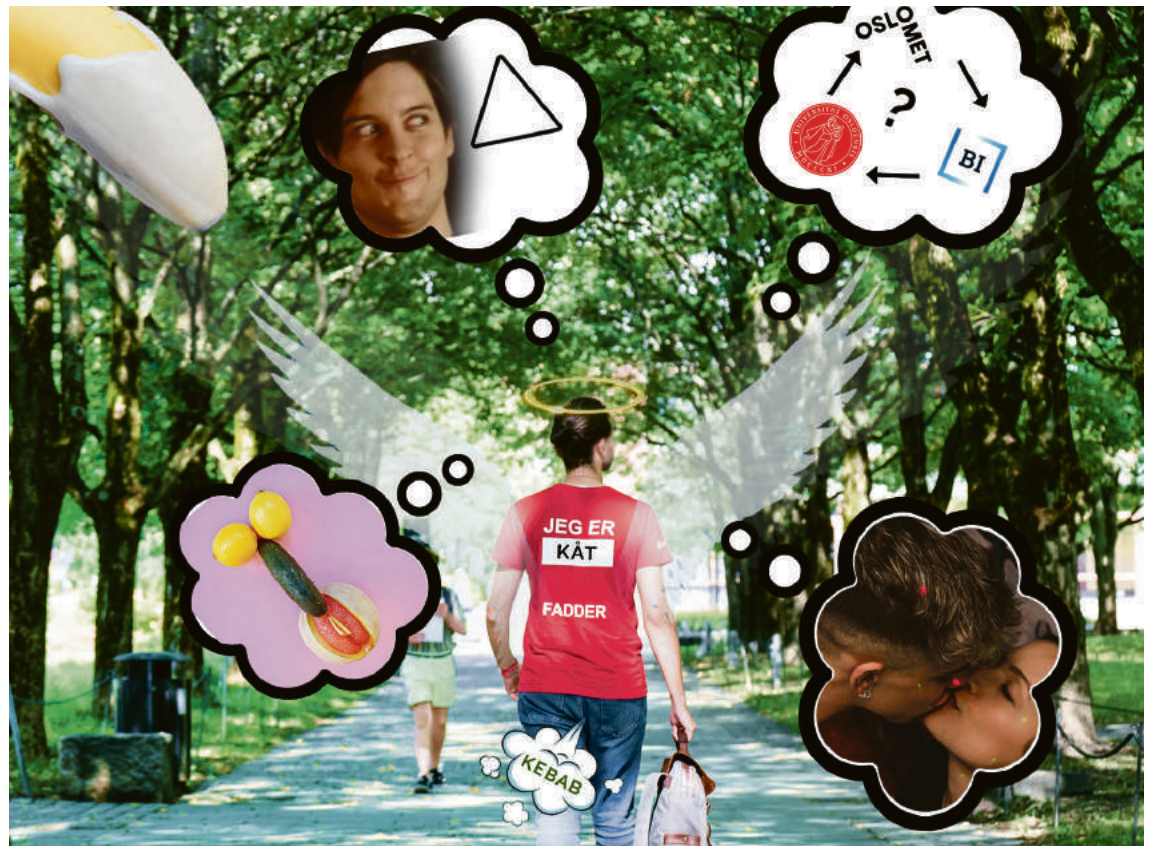
II Folicello II Rosato Lambrusco Emilia 2021

Pris: 156,90 kroner

Land: Emilia-Romagna, Italia

Alkohol: 11 prosent

Jacob Julius Fylling-Jensen, vinanmelder i Universitas

Fadderutveksling, XOXO

Kan man hooke i fadderuka? Denne ukens avis opplyser om at hookeforbudet er historie. Kan det virkelig være sant? Og kan en stakkars fadder få sneket seg inn i Bls fadderuke? Vi ringer en av Oslos hundrevis av faddersjefer.

[ring, ring...]

– Hei! Jeg er fadder, og har noen spørsmål angående det å være fadder. Kan jeg spørre deg om det?

– Ja, du er fadder?

– Ja, jeg bare kom litt sent igang. Er det sånn at det er et hookeforbud?

– Nei.

– Det er ikke det? Hva er konsekvensene hvis man begynner å falle inn i litt hooking?

– Ehh... Det er voksne folk som går her. Folk får hooke som de vil. Det er ikke...

– Ja. Jeg blir litt redd for å være fadder. Det er skummelt, ikke sant.

– Fadder har jo ansvarsoppgaver. Det er jo et maktforhold der som man skal være litt obs på, lik-

som.

– Ja. For hvis det er fadderbarnet som tar initiativ, da er det greit?

– Altså, vi har ikke noen regler mot det, nei. Men det blir jo litt sånn på skjønnt. Altså, er man for full, eller – ja. Har du ikke vært på fadderopplæring, kanskje?

– Nei, det er det, jeg rakk ikke den.

– Nei, men den ligger ute på opptak i Facebook-gruppa, så den må du se.

– Ja, jeg skal gjøre det. Men et par ting – å lukte – går det greit?

– Hæ?

– Å sniffe litt på håret liksom?

– Hva er det her for noen spørsmål egentlig?

– Ja bare lurer! Hallo! Jeg har bare noen spørsmål. Er det mulig å overføres til BI bare for fadderuken?

– Hæ?

– Bare en uke, mens det er fadderuke. Kan jeg være på BI da, også komme tilbake etterpå?

– Ehh... Nei.

– Men hvis jeg begynner på BI nå, kan jeg være fadder der neste år kanskje?

– Det vet ikke jeg.

– Vil du da vurdere din stilling som en av de moralske vokterne på hele Norges fadderullan?

– Det her har ikke jeg tid til, kjenner jeg.

– Vi snallast!

KVISS-CORBIN

- Salman Rushdie ble nylig knivstukket i New York, og angrepet kobles til fatwaen som ble utstedt av ayatollah Khomeini. I hvor mange år har den vært i effekt?
- Hvilken by ligger lengst nord av Istanbul og Beijing?
- Latvia, Bulgaria og Italia skal i løpet av høsten avholde parlamentsvalg, men i hvilket av disse landene er IKKE et anti-korrupsjonsparti foreløpig største parti?
- Hvor mange land har ordene «Den demokratiske folkerepublikken» i sitt offisielle navn?
- Hva heter myntenheten i Nord Korea?
- Hva heter den populære amerikanske TV-serien skapt av J.J. Abrams, Damon Lindelof og Jeffrey Lieber som gikk på TVNorge fra 2005 til 2010?
- Hva heter filmen av Tommy Wirkola, med Noomi Rapace og Aksel Hennie i hovedrollene, som nå er nominert til folks-

Amanda?

- Nevn minst én av tre filmer som har vunnet syv eller fler Amandapriser.
- Olivia Newton-John, best kjent for sin rolle i Grease, døde nylig, men i hvilket land vokste hun opp?
- Hva heter øya utenfor Australia som blant annet er hjem til pungdjevlen, verdens største kjøttetende pungdyrart?
- En annen pungdyrart fra Australia er bandikuten, hvis navn har blitt brukt som inspirasjon til en spillserie. Hva heter serien?
- Hvalrossen Freya rakk å bli både elsket og forhatt i løpet av sin tid i sørlige trakter, men hvilken del av norsk forvaltning sto for avlvingen?
- Hva heter avkommet etter en hvalross?
- Hva heter Beatles' film og album fra 1967 som inneholdt blant annet I Am the Walrus, The Fool on the Hill og Blue Jay Way?

- Hva heter trommeslageren i Beatles som ble byttet ut med Ringo Starr?
- Hvilken busslinje går forbi Bryn Senter, Aker sykehus, Intility Arena, Odeon kino, Ullevaal Stadion, Rikshospitalet, Radiumhospitalet og CC Vest?
- Hvilket år er det snakk om? Bob Dylan gir ut debutalbumet, Cubakrisen utspiller seg, Kings Bay-gruveulykken finner sted, John Steinbeck vinner Nobels litteraturpris, Thomas Hylland Eriksen blir født og Marilyn Monroe dør.
- Stemningen er laber i den røde delen av Manchester, men hva heter klubben som slo Manchester United 4-0 forleden?
- Silvio Berlusconi skal etter sigende være klar for en ny runde som både politiker og klubbeier. Hva heter hans nye fotballklubb?
- I skrivende stund pågår EM i friidrett, men i hvilken by?

av Gabriel Corbin-Arntzen, kvissmaster i Universitas

SVAR/DOM

- 33 år 2. Istanbul 3. Latvia, der anti-korrupsjonspartiet er nest-størst 4. 3 (Den demokratiske folkerepublikken Korea, Den demokratiske folkerepublikken Laos og Den demokratiske folkerepublikken Algerie) 5. Won 6. Lost 7. I onde dager 8. Max Manus, Kongens nei og Bam 9. Australia 10. Tasmania 11. Crash Bandicoot 12. Fiskeriinspektøren 13. Kalv 14. Margal Mystery Tour 15. Pete Best 16. 23 (Simensbråten-Lysaker) 17. 1962 18. Brentford 19. Monza. 20. München.
4. Exphil på Bali: Du kombinerer chille studier med sol og klamydia, og tar livet med ro. Det vises.
9. AST1010 – Astronomi: Du er smart nok til å utnytte systemet som gratispassasjer, men dessverre stopper det der.
- 10–14. Juss: Dette var bra, men det rakk ikke helt til topps... Syt litt på Jodel.
- 15–20. Honours: WOW! Du er sååå flink!! Gratulerer! Men så er det kanskje ikke så rart, siden du har egen seksjon i biblioteket?

Rebus

av Rebus for tog

HINT: Skulle hatt båtforsikring! Send løsning til universitasdesk@gmail.com

FORRIGE LØSNING: Vårens siste rebus klatre ingen... eller vi selv etter en litt for lang sommerferie. Derfor vanker Universitas' første ekte rebuspremie til de som knekker rebusen i utgave 17, som du kan finne igjen i PDF-utgaven på universitas.no. Lykke til!